

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2022. február 9.*

„Szerződésen kívüli felelősség – Gazdaság- és monetáris politika – A görög államadósság átütemezése – Kizárólag az eurórendszer központi bankjai javára szóló értékpapírcsere-megállapodás – A magánszektor részvétele – Kollektív fellépési záradékok – Magánhitelezők – Állami hitelezők – Betudhatóság – Magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértése – Az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése – EUMSZ 120–EUMSZ 127. cikk és az EUMSZ 352. cikk (1) bekezdése – Tulajdonhoz való jog – Egyenlő bánásmód”

A T-868/16. sz. ügyben,

QI és a mellékletben megnevezett többi felperes¹ (képviseli őket: S. Pappas ügyvéd)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: J.-P. Keppenne, L. Flynn és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselik: K. Laurinavičius és M. Szablewska, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: H.-G. Kamann ügyvéd)

alperesek ellen,

támogatják őket:

az **Európai Tanács**

és

az **Európai Unió Tanácsa**

(képviselik őket: K. Michoel, E. Chatziioakeimidou és J. Bauerschmidt, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

* Az eljárás nyelve: angol.

¹ A többi felperes felsorolását csak a feleknek kézbesített változat melléklete tartalmazza.

többek között az Európai Tanács, a Tanács, a Bizottság és az EKB magatartása és aktusai miatt a magánbefektetőknek a kollektív fellépési záradékok alkalmazását magában foglaló részvétele címén a görög államadósság 2012-ben történő átütemezése keretében az állami adósságinstrumentumok kötelező cseréje következtében a felperesek által állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránt az EUMSZ 268. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (harmadik tanács),

tagjai: S. Frimodt Nielsen elnök, V. Kreuschitz (előadó) és N. Póltorak bírák,

hivatalvezető: F. Oller tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2018. szeptember 12-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 2009. október 21-én a Görög Köztársaság értesítette az Európai Unió Statisztikai Hivatalát (Eurostat), hogy a 2009 tavaszán bejelentett, a bruttó hazai termék (GDP) 3,7%-ának megfelelő költségvetési hiányt felülvizsgálatot követően 12,5%-ra növelte. A Görög Köztársaság gazdasági adatainak e felülvizsgálata kétségeket ébresztett fizetőképességét illetően, következésképpen a 2010. év első hónapjaiban a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok kamatlábainak növekedését vonta maga után.
- 2 Tekintettel arra, hogy a görög államadóssággal kapcsolatos válság azzal fenyegetett, hogy hatást gyakorol az euróövezet más tagállamaiban, és veszélyeztette ezen övezet egészének stabilitását, az Európai Tanács 2010. március 25-i csúcstalálkozóján az euróövezet állam-, illetve kormányfői megegyeztek abban, hogy a Nemzetközi Valutaalap (IMF) részvételével a Görög Köztársaság támogatására összehangolt, nem kedvezményes kamatozású kétoldalú kölcsönök nyújtásában álló kormányközi mechanizmust hoznak létre.
- 3 2010. április végén az egyik hitelminősítő intézet BBB- kategóriáról BB+ kategóriára minősítette le a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokat, amely kategóriát a piacok magas kockázatú adósságnak tekintenek. Ezért 2010. április 27-én a Standard & Poor's (S&P) hitelminősítő intézet figyelmeztette a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosait, hogy a görög államadósság átütemezése vagy a görög állam fizetéseképtelensége esetén annak az esélye, hogy visszakapják pénzüket, átlagosan csak 30–50% közöttre tehető.
- 4 A Görög Köztársaság 2010. április 23-án kérte a fenti 2. pontban említett kormányközi támogatási mechanizmus megindítását. Az euróövezet tagállamai 2010. május 2-án jóváhagyták, hogy e támogatási mechanizmus alapján a Görög Köztársaságnak 80 milliárd euró összeget nyújtanak az IMF-fel együttesen biztosított 110 milliárd euró összegű pénzügyi keret terhére.
- 5 2010. május 9-én az Ecofin Tanács keretében több intézkedés meghozataláról, köztük egyrésről az EUMSZ 122. cikk (2) bekezdése alapján az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról szóló, 2010. május 11-i 407/2010/EU tanácsi rendelet (HL 2010. L 118., 1. o.)

elfogadásáról, és másrésről az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF) létrehozásáról született döntés. 2010. június 7-én létrehozták az EFSF-et, és az euróövezet tagállamai és az EFSF aláírták azt a keretmegállapodást, amely meghatározta, hogy az EFSF milyen feltételek mellett nyújt stabilitási támogatást.

- 6 2010. május 10-i sajtóközleményében az EKB bejelentette, hogy állami adósságinstrumentumok megvásárlására irányuló programot (a továbbiakban: értékpapír-vásárlási program) valósít meg az értékpapírok másodlagos piacán.
- 7 Az EKB 2010. május 14-én az EUMSZ 127. cikk (2) bekezdésének első franciabekezdése, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló (4.) jegyzőkönyv (HL 2010. C 83., 230. o.; a továbbiakban: KBER-alapokmányok) 18. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadta az értékpapír-piaci program létrehozataláról szóló 2010/281/EU határozatot (EKB/2010/5) (HL 2010. L 124., 8. o.). A KBER alapokmányok 1. cikke értelmében az Európai Központi Bank (EKB) és a nemzeti központi bankok alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét (KBER). Az eurórendszert az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai alkotják, amelyek pénzneme az euró.
- 8 A 2010/281 határozat (2), (3) és (5) preambulumbekzdése a következőket állapítja meg:
 - „(2) A Kormányzótanács 2010. május 9-én döntött és nyilvánosan bejelentette azt, hogy a pénzügyi piacokon jelenleg fennálló azon kivételes körülményekre tekintettel, amelyeket a piac egyes szegmenseiben tapasztalható – a monetáris politika transzmissz[i]ós mechanizmusát, ezáltal a középtávú árstabilitást szolgáló monetáris politika hatékony vitelét akadályozó – komoly feszültségek jellemeznek, átmeneti értékpapír-piaci programot (a továbbiakban: program) kell kezdeményezni. A program keretén belül az euróövezeti [nemzeti központi bankok] – az EKB tőkejegyzési kulcsában való százalékos részesedésüknek megfelelően – valamint az EKB, a partnerekkel való közvetlen kapcsolatban végleges intervenciókat (outright interventions) hajthatnak végre az euróövezeti állami és magánszektorbeli hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok piacán.
 - (3) A program az eurórendszer egységes monetáris politikájának részét képezi, és átmenetileg alkalmazandó. A program célja az értékpapírpiac működési zavarának a kezelése, valamint a megfelelő monetáris politikai transzmissziós mechanizmus helyreállítása.

[...]

 - (5) Az eurórendszer egységes monetáris politikájának részeként az elfogadható forgalomképes adósságinstrumentumoknak az eurórendszerbeli központi bankok által a program alapján történő végleges megvásárlását e határozat feltételei szerint kell végrehajtani.”
- 9 A 2010/281 határozat 1. cikke értelmében „az eurorendszerbeli központi bankok az alábbiakat vásárolhatják meg: [...] a másodlagos piacon azon tagállamok, amelyek hivatalos pénzneme az euro központi kormányzatai vagy közjogi testületei által kibocsátott elfogadható forgalomképes adósságinstrumentumok”. A 2. cikk az adósságinstrumentumok elfogadhatósági kritériumaként többek közt előírja, hogy azoknak „euróban denomináltak[nak]” kell lenniük, és azokat az említett központi kormányzatoknak vagy közjogi testületeknek kell kibocsátaniuk.

- 10 A 2010/281 határozattal bevezetett értékpapír-vásárlási program keretében az EKB és az euróövezet nemzeti központi bankjai 2010 májusa és 2011 márciusa között, valamint 2011 augusztusa és 2012 februárja között állami – köztük a Görög Köztársaság által kibocsátott – adósságinstrumentumokat vásároltak. A görög pénzügyminisztérium 2012. február 15-i 2/13203/0023A. sz. (FEK B' 574), a 2012. február 20-i 2/14328/0023A. sz. (FEK B' 705) és a 2012. február 21-i 2/14949/0023A. sz. (FEK B' 413) határozatából kitűnik, hogy ebben a szakaszban az EKB, az euróövezet nemzeti központi bankjai, illetve az Európai Beruházási Bank (EBB) összesen 42 732 860 000 euró, 13 519 799 177,59 euró, illetve 315 350 000 euró névértékű görög adósságinstrumentummal rendelkezett. Az Európai Bizottság által képviselt Európai Unió szintén összesen 106 700 000 euró névértékű görög adósságinstrumentummal rendelkezett, amelynek egy részét – azaz összesen 55 700 000 euró névértékű értékpapírt – az EBB kezelte az Unió nevében és javára. Így ezek az intézményi hitelezők összesen 56 674 709 177,59 euró névértékű görög adósságinstrumentummal rendelkeztek.
- 11 2011 májusától a Görög Köztársaság, az euróövezet tagállamai és a görög állam több hitelezője tárgyalásokat kezdett egy új pénzügyi támogatási program bevezetése céljából, amely arra irányul, hogy lehetővé tegyék a Görög Köztársaság számára az életképes pénzügyi helyzet helyreállítását. Az említett tárgyalások során felvetett elemek egyike a görög államadósság átütemezése volt, amelynek keretében a Görög Köztársaság magánhitelezői hozzájárulnának ezen adósság terhének csökkentéséhez, hogy így elkerülhető legyen a fizetéseképtelenség helyzete. Először azonban a megbeszélések többek között a magánhitelezők tulajdonában lévő görög adósságinstrumentumok lejáratának esetleges önkéntes meghosszabbítására irányultak.
- 12 2011. június 6-án a német pénzügyminiszter levelet küldött az EKB-nak, az IMF-nek és az euróövezet többi tagállama pénzügyminisztereinek, amelyben az értékpapírcserét javasolta, amely hét évvel meghosszabbítja a magánhitelezők tulajdonában álló görög adósságinstrumentumok lejáratát.
- 13 A Görög Köztársaság pénzügyi helyzetére vonatkozó megbeszélést követően az eurócsoport 2011. június 20-án nyilatkozatot fogadott el, amely többek között a következőket tartalmazta:
- „[A] nehéz pénzügyi helyzetre tekintettel kevésbé tűnik valószínűnek, hogy a [Görög Köztársaság] 2012 elejéig ismét hozzáférjen a magánpiacokhoz. A miniszterek megállapodtak abban, hogy a szükséges kiegészítő finanszírozáshoz állami és magánforrásokat is igénybe fognak venni, és üdvözlik a magánszektor önkéntes részvételét a [Görög Köztársaság] fennálló, lejárt tartozásának informális és önkéntes meghosszabbítása (roll-overs) formájában, annak érdekében, hogy jelentős mértékben csökkentsék a program keretében szükséges éves finanszírozást, elkerülve ugyanakkor a részleges fizetéseképtelenséget.”
- 14 Az Európai Tanács a 2011. június 23–24-i ülésén foglalkozott a Görög Köztársaság pénzügyi helyzetével, és ezzel kapcsolatban többek között a következőket állapította meg:
- „14. Az Európai Tanács azt kéri a görög hatóságoktól, hogy kitartóan folytassák a [görög állam] fenntartható helyzetre való áttéréséhez szükséges kiigazítási erőfeszítéseket. Sürgős, hogy a következő napokban véglegesen elfogadásra kerüljön a Bizottsággal egyetértésben, az EKB-val és az IMF-fel együttműködésben meghatározott nagyszabású reformprogram, és a görög parlament lezárja a költségvetési stratégiára és a privatizációra vonatkozó alapvető törvények elfogadását. A görög kormánynak a görög miniszterelnök által bejelentett kérelme nyomán ezek az elemek szolgálnak majd alapul az euróövezet partnerei és az IMF által közösen támogatott új program fő

paramétereinek a hatályos gyakorlatnak megfelelően, valamint annak lehetővé tétele érdekében való meghatározásához, hogy a [Görög Köztársaság] finanszírozási szükségleteinek kielégítéséhez [2011 júliusában] szükséges forrásokat folyósítsák.

15. Az euróövezet tagállamainak állam-, illetve kormányfői egyetértenek abban, hogy a szükséges kiegészítő finanszírozáshoz állami és magánforrásokat is igénybe kell venni. Csatlakoznak az eurócsoport által [2011.] június 20-án elfogadott megközelítéshez, amely a jelenlegi görög [köztartozás] informális és önkéntes meghosszabbítása formájában a magánszektor önkéntes részvételét kívánja elérni annak érdekében, hogy jelentős mértékben csökkentse a program keretében évről-évre szükséges finanszírozást, elkerülve a részleges fizetésektelenséget.”

15 2011. június 24-én a Fédération bancaire française, amely Franciaországban kereskedelmi tevékenységet folytató bankokat képvisel, levelet írt a Francia Köztársaság gazdasági, pénzügyi és ipari miniszterének, amelyben többek között azt javasolta, hogy a magánhitelezők birtokában lévő, görög adósságinstrumentumok lejártát 30 évre meghosszabbítsák, feltéve többek között, hogy az EKB kész arra, hogy ezen időszak alatt ne adja el a görög adósságinstrumentumokat.

16 Az Institute of International Finance (Nemzetközi Pénzügyi Intézet) egy 2011. július 1-jei sajtóközleményében többek között a következőket nyilatkozta:

„Az Institute of International Finance igazgatótanácsa arra törekszik, hogy a szövetség tagjaival és más pénzügyi intézményekkel, valamint az állami szektorral és a görög hatóságokkal együttműködjön nemcsak abból a célból, hogy a [Görög Köztársaság] számára jelentős cash-flow támogatást nyújtson, hanem annak érdekében is, hogy megteremtse egy nagyobb mértékben fenntartható adósi helyzet alapjait.

A magánszektorbeli pénzügyi közösség készen áll arra, hogy átlátható és nagy léptékű önkéntes együttműködési erőfeszítést tegyen a [Görög Köztársaság] támogatása érdekében, tekintettel a körülmények sajátos és rendkívüli jellegére [...]

A magánbefektetők hozzájárulása kiegészíti az államkincstár pénzügyi támogatását, és az korlátozott számú lehetőségre szorítkozik [...]

17 2011. július 21-én az IFI bemutatta az értékpapírcsere-programra és a lejáratok meghosszabbítására vonatkozó javaslatot. A program a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok négy különböző instrumentummal való cseréjére irányult, a görög államadósságnak a közszektor által meghatározandó visszavásárlási mechanizmusával együttesen, azaz először is a névértéken kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak egy 30 éves lejáratú instrumentumra történő cseréjére; másodszer a lejárt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok 30 éves lejáratú, névértéken kibocsátott instrumentumokká történő átváltását magában foglaló ajánlatra; harmadszor a névértéken alul kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak egy 30 éves instrumentumra történő cseréjére; negyedszer pedig a hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak egy 15 éves lejáratú instrumentumra való névértéken aluli cseréjére.

18 Az euróövezet állam- vagy kormányfői, valamint az Unió intézményei 2011. július 21-én találkozót tartottak annak érdekében, hogy fontolóra vegyék az euróövezet nehézségeinek a kiküszöbölése céljából teendő intézkedéseket.

- 19 2011. július 21-i közös nyilatkozatuk többek között az alábbiakat tartalmazza:

„1. Üdvözljük a görög kormány által az államháztartás stabilizálása és a gazdaság megreformálása érdekében hozott intézkedéseket, valamint a görög parlament által nemrégiben elfogadott új intézkedéscsomagot, köztük a privatizációs intézkedéseket. Példa nélküli erőfeszítésekről van szó, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a görög gazdaság ismét a fenntartható növekedés pályájára álljon. Tudatában vagyunk annak, hogy a korrekciós intézkedések milyen jelentős erőfeszítéseket követelnek meg a görög polgároktól, és meg vagyunk győződve arról, hogy ezek az áldozatok elengedhetetlenül szükségesek a gazdasági fellendüléshez, és hozzájárulnak az ország jövőbeli stabilitásához és jólétéhez.

2. Közös megegyezéssel támogatjuk egy új, [a Görög Köztársaságra] vonatkozó program életbeléptetését és – a Nemzetközi Valutaalappal együtt, valamint a magánszektor önkéntes hozzájárulásával – a finanszírozási hiány teljes pótlását. A közfinanszírozás teljes összege mintegy 109 milliárd euró lesz. A programot úgy fogjuk kialakítani, hogy az – különösen a kamatlábak csökkentése és a futamidők meghosszabbítása révén – számottevően javítsa [a Görög Köztársaság] helyzetét az államadósság fenntarthatósága és a refinanszírozás terén. Felkérjük a Nemzetközi Valutaalapot, hogy továbbra is járuljon hozzá [Görög Köztársaság esetében] az új program finanszírozásához. A következő folyósítás céljára az [EFSF-et] kívánjuk felhasználni, mint finanszírozási mechanizmust. A program szigorú megvalósítását – a[z Európai] Bizottság által az EKB-val és a Nemzetközi Valutaalappal együttműködésben végzett rendszeres értékelés alapján – szorosan figyelemmel fogjuk kísérni.

[...]

5. A pénzügyi szektor jelezte, hogy kész az általános fenntarthatóság további erősítését célzó különböző módokon, önkéntes alapon támogatni [a Görög Köztársaságot]. A magánszektor nettó hozzájárulásának összege 37 milliárd euróra becsülhető. A hitelminőség-javítás célja a biztosítékok minőségének javítása annak lehetővé tétele érdekében, hogy a görög bankok továbbra is igénybe tudják venni az eurórendszer likviditási műveleteit. Amennyiben szükséges, biztosítani fogjuk a görög bankok újratőkésítését lehetővé tevő megfelelő forrásokat.”

- 20 A magánszektor közreműködésére vonatkozóan a 2011. július 21-i közös nyilatkozat a 6. pontjában a következőket állapítja meg:

„Ami a magánszektor közreműködésével kapcsolatos általános megközelítésünket illeti, egyértelműen le szeretnénk szögezni, hogy [a Görög Köztársaság] helyzetének kezelésére kivételes és egyedülálló megoldásra van szükség.”

- 21 2011. október 21-én az IMF a görög államadósság fenntarthatóságára vonatkozó elemzést tett közzé, amelyben többek között a következőket jelezte:

„A PSI [private sector involvement; a magánszektor részvétele], amelynek elmélyítése jelenleg kilátásban van, szintén fontos szerepet játszhat a [Görög Köztársaság] eladósodottságának fenntartható szintre való visszaszorításában. [...] Annak értékelése során, hogy milyen mértékben javulhat az adósság íve, és ennek milyen hatása lehet a közszektor finanszírozására, szemléltetésként a névérték alatt kibocsátott, hat százalékos hozamú, garancia nélküli hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok példáját lehet alkalmazni. Az eredmények azt mutatják, hogy 50[%]-os értékcsökkenést alkalmazva az adósság mértéke 2020 [végéig] visszaszorítható a GDP 120[%]-át éppen csak meghaladó szintre. A piachoz való továbbra is késedelmes

hozzáférésre tekintettel (az alkalmazott piacra jutási feltételezések alapján) továbbra is jelentős mértékű, körülbelül 114 milliárd euróra becsült állami finanszírozásra van szükség. A tartozás további csökkentése érdekében elengedhetetlen a magánszektor hozzájárulásának növelése (így ahhoz, hogy az adósságot 2020-ra a GDP 110[%]-a alá csökkentsék, a névértéket legalább 60[%]-kal csökkenteni kellene, és/vagy az állami szektor finanszírozását kedvezőbb feltételekhez kellene kötni). Ebben az esetben a kiegészítő állami finanszírozás követelménye körülbelül 109 milliárd euróra csökkenthető [...]”

- 22 Az euróövezet állam- vagy kormányfői a 2011. október 26-i csúcstalálkozón többek között a következőket nyilatkozták:

„12. A magánszektor közreműködése alapvető fontosságú szerepet játszik abban, hogy a [Görög Köztársaság] adósságállománya elfogadható szintre kerüljön. Ezért üdvözljük a [Görög Köztársaság] és a magánhitelezői között folyamatban lévő tárgyalásokat, melyek a magánszektor közreműködésének az elmélyítését lehetővé tevő megoldás megtalálását célozzák. A magánszektor közreműködésének a görög gazdaságra vonatkozó ambiciózus reformprogrammal egyidejűleg garantálnia kell a görög adósság és a GDP arányának a csökkenését, a cél az, hogy 2020-ig ez az arány 120%-ra csökkenjen. E célból felhívjuk a [Görög Köztársaságot], a magánbefektetőket és minden egyéb érintett felet arra, hogy hajtsanak végre önkéntes adósságcsere-t oly módon, hogy a görög államadósság magánbefektetők felé fennálló része névértékének 50 százaléka leírásra kerüljön. Az euróövezet tagállamai 30 milliárd euró összeggel hozzájárulnak a magánszektor közreműködésére vonatkozó valamennyi intézkedéshez. Ennek alapján az állami szektor kész arra, hogy a program keretében kiegészítő finanszírozást nyújtson 2014-ig 100 milliárd euró összegig terjedően, beleértve a görög bankok szükséges feltőkésítését. Az új programot 2011 végéig kell elfogadni, a kötvénycserének pedig 2012 elején kell megtörténnie. Arra kérjük az IMF-et, hogy továbbra is járuljon hozzá az új görög program finanszírozásához.

- 23 A görög pénzügyminisztérium 2011. november 17-i sajtóközleményét követően az említett minisztérium a görög adósságinstrumentumok tulajdonosaival tárgyalásokat kezdeményezett az azokat érintő önkéntes adósságcsere ügyletének az előkészítése céljából, mely adósságcsere az euróövezet állam- vagy kormányfőinek 2011. október 26-i nyilatkozata 12. pontjában előírtaknak megfelelően a görög államadósság magánbefektetők felé fennálló része névértékének az 50%-ban való leírására irányult.
- 24 2012. február 2-án a Görög Köztársaság az EUMSZ 282. cikk (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 127. cikk (4) bekezdése alapján a 4050/2012. sz. görög törvénytervezetről elfogadandó vélemény iránti kérelemmel fordult az EKB, amely tervezet a görög államadósság átütetése érdekében a görög állam által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra alkalmazandó feltételeknek az ezen értékpapírok tulajdonosaival való megállapodás keretében, különösen „kollektív fellépési záradékok” (a továbbiakban: KFZ) alkalmazása alapján történő módosításáról szóló szabályokat vezetett be.
- 25 2012. február 15-én egyrészt az EKB és az euróövezet nemzeti központi bankjai, és másrészt a Görög Köztársaság cseremegállapodást kötöttek az EKB és a nemzeti központi bankok birtokában lévő görög adósságinstrumentumoknak olyan új görög adósságinstrumentumokkal való kicserélése tárgyában, amelyek a kicserélendő instrumentumokéval azonos névértékkel, kamatlábbal, valamint kamatfizetési és visszafizetési határidőkkel rendelkeztek, de amelyeknek a sorozatszama (ISIN kód) és a dátuma eltért (a továbbiakban: 2012. február 15-i adósságcsere-megállapodás).

26 2012. február 17-én az EKB elfogadta a görög állam által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokról szóló CON/2012/12 véleményt. Az említett véleményből kitűnik többek között először is, hogy „a pénzügyi stabilitás biztosítására is tekintettel fontos, hogy a tagállamok megőrizzék arra való képességüket, hogy mindenkor eleget tudjanak tenni kötelezettségvállalásaiknak”, másodsor, hogy „[a] Görög Köztársaság esete kivételes és egyedi” (2.1. pont), harmadszor, hogy a törvénytervezet célkitűzése az, hogy előmozdítsa a magánszektor bevonását, és közelebbről, hogy egy olyan eljárást vezessen be, amely a KFZ-nek megfelelően megkönnyíti a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosaival az ilyen értékpapírok cseréjéről a Görög Köztársaság ajánlata alapján folytatandó tárgyalásokat és az arról való megállapodást, és ennél fogva megkönnyíti a görög államadósság esetleges átütemezését (2.2. pont), negyedszer, hogy „[a]z EKB üdvözli, hogy e csere feltételei a Görög Köztársaság és az értékpapírok tulajdonosait képviselő intézmények közötti tárgyalások eredményei” (2.3. pont), ötödször, hogy „[a] KFZ mint az értékpapírok cseréjének megvalósítására irányuló eljárás alkalmazása nagymértékben megfelel az általános gyakorlatnak” (2.4. pont), és hatodsor, hogy „a Görög Köztársaság kormányát terheli a kizárólagos felelősség azért, hogy olyan intézkedéseket hozzon, amelyek végső soron biztosítják az adósságai fenntarthatóságát” (2.6. pont).

27 A görög pénzügyminisztérium egy 2012. február 21-i, e tárgyalásokat követő sajtóközleményben egyrészt közzétette a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok önkéntes cseréjére vonatkozóan tervezett, a magánbefektetők részvételének (Private sector Involvement, a továbbiakban: PSI) nevezett ügylet alapvető jellemzőit, és másrészt bejelentette az erre vonatkozó törvény előkészítését és elfogadását. Ezen ügylet a tervek szerint egy hozzájárulási kérelmet foglal magában, valamint egy, a hitelviszonyt megtestesítő bizonyos görög értékpapírok magánszektorbeli tulajdonosainak szóló felhívást arra, hogy ezen értékpapírokat cseréljék olyan új értékpapírookra, amelyeknek a névértéke a kicserélt adósság névértékének 31,5%-a, valamint az EFSF által kibocsátott értékpapírookra, melyek 24 hónapot követően járnak le, és amelyeknek a névértéke a kicserélt adósság névértékének 15%-a, hozzátéve, hogy e különböző értékpapírokat a Görög Köztársaságnak a megállapodáskor kell nyújtania. Ezenfelül azt tervezték, hogy az ügyletben részt vevő minden magánbefektető a Görög Köztársaság elkülöníthető, GDP-hez kötött garanciáiban részesül, melyek névértéke megegyezik az új hitelviszonyt megtestesítő értékpapíréval.

28 Az eurócsoport ugyanezen a napon tett nyilatkozata többek között a következőket tartalmazza:

„Az eurócsoport tudomásul veszi azt, hogy a görög hatóságok és a magánszektor megállapodásra jutott a magánszektor valamennyi értékpapír-tulajdonosát érintő PSI keretében végrehajtott csereajánlat általános feltételeit illetően. E megállapodás garantálja az 53,5%-os leírást. Az eurócsoport álláspontja szerint ez a megállapodás megfelelő alapot teremt a görög állami instrumentumok tulajdonosai (PSI) cseréjére való felhívásának a kezdeményezéséhez. A PSI-művelet sikere szükséges előfeltétele a jelenlegi programot követően alkalmazni kívánt programnak. Az eurócsoport arra számít, hogy az adósságcsereben a magánhitelezők jelentős mértékben részt vesznek, ami nagy mértékben hozzájárulna a [Görög Köztársaság] adósságának a fenntarthatóságához.

[...]

Az eurócsoport tudomásul veszi, hogy a görög [adósságinstrumentumok] közérdekből állnak az eurórendszer [...] tulajdonában. Az eurócsoport tudomásul veszi, hogy [...] az eurórendszer tulajdonában álló [görög adósságinstrumentumokból] származó bevétel az EKB és a [nemzeti központi bankok] nyereségéhez tartozik. Az EKB nyereségét a „nemzeti központi bankok

számára] az EKB nyereségének az elosztására vonatkozó alapokmánybeli rendelkezések alapján fizetik ki. A [nemzeti központi bankok] nyereségeit az euróövezet tagállamai számára a nyereség elosztására vonatkozóan [az említett bankok] alapokmányában foglalt szabályok szerint fizetik ki.

[...]

A magánszektor és a közsféra hozzájárulásainak biztosítaniuk kell, hogy a [Görög Köztársaság] államadóssági mutatója csökkenő pályára álljon, hogy 2020-ban elérje a GDP 120,5%-át. Ennek alapján, és amennyiben a program keretében meghatározott politikai feltétel folyamatosan teljesül, az eurócsoport megerősíti, hogy az euróövezet tagállamai készek arra, hogy az EFSF-en keresztül és abban a reményben bízva, hogy az IMF jelentős hozzájárulást fog nyújtani, egy további közszektorbeli programot teljesítenek, amely 2014-ig elérheti a 130 milliárd eurós összeget.

A PSI-művelet céljára történő kifizetések és az [új] programra vonatkozó biztosítékok jóváhagyásáról szóló végleges döntés a PSI-művelet sikerétől, valamint attól függ, hogy az eurócsoport a trojka által végzett értékelés alapján megerősíti-e a korábban elfogadott intézkedések [Görög Köztársaság] általi jogi átültetését. A közszektorra nyújtandó pénzügyi segély pontos összegéről március elején az [új] görög program keretében fog dönteni, ha már ismertek lesznek a PSI eredményei és végrehajtásra kerültek az előzetes intézkedések.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a program időtartama alatt és azt követően a [Görög Köztársaság] számára megfelelő támogatást nyújtunk mindaddig, amíg újra hozzá nem fér a piacokhoz, feltéve, hogy teljes mértékben megfelel a kiigazítási program követelményeinek és célkitűzéseinek.”

- 29 2012. február 23-án a görög parlament elfogadta a nomos 4050/2012, Kanones tropopoiiseos titlon, ekdoseos i engyiseos tou Ellinikou Dimosiou me symfonia ton Omologiouchont (a görög állam által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak az azok tulajdonosainak hozzájárulásával történő módosításáról és a KFZ mechanizmusának bevezetéséről szóló 4050/2012. sz. törvény) (FEK A' 36). A KFZ mechanizmusa értelmében a javasolt módosítások jogilag kötelezővé válnak a görög jog hatálya alá tartozó és 2011. december 31-ét megelőzően kibocsátott, a PSI-ben való részvételre vonatkozó felhívásokat jóváhagyó minisztertanács aktusában meghatározott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok minden tulajdonosára abban az esetben, ha az említett módosításokat az értékpapír-tulajdonosoknak a KFZ mechanizmusban részt vevő értékpapírok névértékének legalább kétharmadát képviselő többsége kollektív módon és a sorozatok megkülönböztetése nélkül jóváhagyja. Ezenfelül az említett törvény preambulumban többek között megállapításra kerül, hogy „az [EK]B és az eurórendszer többi tagállamai egyéni megállapodásokat kötöttek a [Görög Köztársasággal] annak megelőzése érdekében, hogy a feladatuk és az intézményes szerepük, valamint az [EK]B-nak a monetáris politika kidolgozásával kapcsolatos szerepe, melyek a Szerződésekből következnek, ne sérüljenek”.
- 30 A görög pénzügyminisztérium egy 2012. február 24-i sajtóközleményben közölte a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok magánbefektetők részvételével végrehajtott önkéntes, hozzávetőleg 206 milliárd euró névértékű cseréjére vonatkozó ügyletre irányadó feltételeit, és e tekintetben a 4050/2012. sz. törvényre hivatkozott.
- 31 A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal kapcsolatos önkéntes csereügyletre vonatkozó ajánlat 2012. március 8-án járt le.

32 A görög pénzügyminisztérium egy 2012. március 9-i sajtóközleményében kinyilvánította, hogy elvben elégedett a 4050/2012. sz. törvényben meghatározott feltételekkel, és bejelentette, hogy a magánhitelezők milyen arányban fogadták el a csereajánlatot.

33 A sajtóközlemény e tekintetben különösen a következőket rögzíti:

„A Görög Köztársaság által hozzávetőleg 172 milliárd euró összegben kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tulajdonosai a Görög Köztársaság 2012. február 24-i felhívására és hozzájárulási kérelmére válaszul cserére benyújtották értékpapírjaikat, illetve hozzájárultak a javasolt módosításokhoz.

A közel 177 milliárd euró összegű, a görög jog hatálya alá tartozó és felhívás tárgyát képező, a Görög Köztársaság által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat illetően a Görög Köztársaság körülbelül 152 milliárd euró névértékű, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír tulajdonosától kapott csereajánlatot és hozzájárulást, amely érték az ezen értékpapírok még ki nem fizetett névértéke 85,8%-ának felel meg. Az ezen értékpapírok még ki nem fizetett névértéke 5,3%-ának tulajdonosai részt vettek a hozzájárulási kérelemmel kapcsolatos eljárásban, és elutasították a javasolt módosításokat. A Görög Köztársaság tájékoztatta az állami szektorbeli hitelezőit, hogy e hitelezőknek a [görög központi bank] mint a 4050/2012. sz. törvény [...] értelmében az eljárás kezelője általi jóváhagyását és ellenőrzését követően el kívánja fogadni a beérkezett hozzájárulásokat, és módosítani kívánja a görög jog hatálya alá tartozó valamennyi hitelviszonyt megtestesítő értékpapírja feltételeit, a fent említett törvény rendelkezéseinek megfelelően azon értékpapírok feltételeit is ideértve, amelyeket a felhívásokat követően nem nyújtottak be cserére. Következésképpen a Görög Köztársaság nem fogja meghosszabbítani a görög jog hatálya alá tartozó, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira vonatkozó felhívás időtartamát.

[...] Amennyiben a görög jog hatálya alá tartozó, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok javasolt módosításaira vonatkozó hozzájárulásokat elfogadják, a felhívások tárgyát képező, a cserére szánt említett értékpapírok névértéke és [a görög jogtól eltérő jog hatálya alá tartozó] más értékpapírok névértéke, amely értékpapírok tekintetében a Görög Köztársaság csereajánlatokat és a javasolt módosításokra vonatkozó hozzájárulásokat kapott, eléri a 197 milliárd eurót, vagyis a felhívások tárgyát képező, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok teljes névértékének 95,7%-át.”

34 A felperesek, QI és a többi természetes személy, akik nevét a melléklet tartalmazza, görög hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tulajdonosaiként a PSI és a 4050/2012. sz. törvénnyel végrehajtott KFZ alapján részt vettek a görög államadósság átütemezésében azt követően, hogy elmondásuk szerint elutasították az értékpapírjaik cseréjére vonatkozó ajánlatot.

[omissis]

A jogkérdésről

A vitatott magatartások betudhatóságáról az Unió és az EKB szerződésen kívüli felelősségének megállapítása szempontjából

Az Unió és az EKB szerződésen kívüli felelőssége megállapításának feltételeiről

- 45 Az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében szerződésen kívüli felelősség esetén az Unió a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat. Emellett az EUMSZ 340. cikk harmadik bekezdése értelmében a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően az Európai Központi Bank köteles megtéríteni az általa vagy alkalmazottai által feladataik ellátása során okozott károkat.
- 46 Az Unió vagy az EKB e rendelkezések értelmében fennálló szerződésen kívüli felelősségéhez több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen az Unió intézményével vagy az EKB-val szemben kifogásolt magatartás jogellenessége, a kár valós jellege, valamint ezen intézmény vagy az EKB magatartása és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása (lásd: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 79. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 68. pont).
- 47 Ezenkívül nem állapítható meg az Unió vagy az EKB szerződésen kívüli felelőssége anélkül, hogy teljesülne minden olyan feltétel, amelytől így az EUMSZ 340. cikk második és harmadik bekezdésében meghatározott kártérítési kötelezettség függ (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 165. és 166. pont; 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 Ugyanakkor a nemzeti hatóságok által okozott károk csak e nemzeti hatóságok felelősségét vetik fel, amely károk jóvátételének biztosítása kizárólag a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik. Ebből következik, hogy annak meghatározásához, hogy az uniós bíróság rendelkezik-e hatáskörrel, meg kell vizsgálni, hogy a kártérítési kérelem alátámasztására felhozott állítólagos jogellenesség valóban uniós intézménytől ered-e, és nem tekinthető-e úgy, hogy az valamely nemzeti hatóságnak tudható be (lásd: 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 106. és 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 Így ahhoz, hogy az Uniónak betudható lehessen, a magatartást az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett „intézménynek” kell tanúsítania, amely nemcsak az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében felsorolt intézményeket, hanem a Szerződések által vagy az azok alapján az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával létrehozott valamennyi uniós szervet és

szervezetet is magában foglalja (lásd: 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 50 A jelen ügyben a felperesek több uniós intézmény, szerv és hivatal – köztük a Bizottság, az EKB, az Európai Tanács, a Tanács, a Tanács, az eurócsoport, az eurórendszer és az EBB – terhére róják a PSI-hez és a KFZ aktiválásához, illetve ahhoz kapcsolódó állítólagosan jogellenes magatartásokat (a továbbiakban: vitatott intézkedések), hogy kizárták az állami hitelezőket a görög államadósság átütemezésében való részvételből, és ezért úgy vélik, hogy e magatartások vagy az Uniónak vagy az EKB-nak tudhatók be.

[omissis]

A Törvényszék álláspontja

- 71 Előzetesen meg kell állapítani, hogy önmagában az, hogy különösen az eurócsoport vagy az Európai Tanács nyilatkozatai, illetve az EKB véleményei nem bírnak jogi kötőerővel, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy az Unió vagy az EKB a fenti 46. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében eleve mentesüljön a valamely uniós intézmény vagy az EKB magatartása miatti szerződésen kívüli felelősség alól, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint minden olyan magatartás, amely kárt okoz, megalapozhatja ezt a felelősséget. Ha ugyanis az uniós bíróság nem értékelhetné valamely uniós intézmény vagy szerv magatartásának jogszerűségét, az megakadályozná az EUMSZ 268. cikkben és az EUMSZ 340. cikk második és harmadik bekezdésében szereplő eljárás hatékony érvényesülését (lásd ebben az értelemben: 2004. március 23-i Ombudsman kontra Lamberts ítélet, C-234/02 P, EU:C:2004:174, 50–52., 60. és 61. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ebből következik, hogy a Bizottság és az EKB nem hivatkozhat a 2004. március 23-i ombudsman kontra Lamberts ítéletet (C-234/02 P, EU:C:2004:174) megelőző ítélkezési gyakorlatra, amely kizárólag azzal az indokkal utasította el elfogadhatatlanként a kártérítési kereseteket, hogy az állítólagos jogellenesség joghatásokkal nem járó aktushoz kapcsolódott (lásd: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 72 Egyébiránt először is, ami az eurócsoport 2011. június 20-i és 2012. február 21-i nyilatkozatainak jellegét és joghatásait illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az eurócsoportot hivatalosan a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában a gazdaságpolitikai koordinációról, valamint az EK-Szerződés 109. és 109b. cikkéről szóló, 1997. december 13-i európai tanácsi állásfoglalás (HL 1998. C 35., 1. o.) hozta létre, amelynek értelmében „Az »euró« övezetben részt vevő tagállamok miniszterei kötetlen találkozókat tarthatnak az egységes valuta alkalmazása következtében rájuk háruló különleges felelősségből fakadó kérdések megvitatására”, és „[a] Bizottság és adott esetben az [EKB] meghívást kap az ülésekre” (6. pont). Az eurócsoportot az Unió intézményi keretein kívüli kormányközi szervként alakították ki, amelynek célja, hogy lehetővé tegye azon tagállamok miniszterei számára, amelyek pénzneme az euró (a továbbiakban: európénznemű tagállamok), hogy a közös valutával kapcsolatos közös felelősségükkel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó álláspontjukat megosszák és összehangolják. Ily módon az európénznemű tagállamok gazdaságpolitikáinak összehangolása érdekében a nemzeti szint és az uniós szint közötti összeköttetést biztosítja (lásd ebben az értelemben: 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 84. pont).

- 73 Az eurócsoport ugyanis nem szerepel a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2009. december 1-jei 2009/937/EU tanácsi határozat (HL 2009. L 325., 35. o.) I. mellékletében rögzített különböző olyan tanácsi formációk között, amelyek listáját az EUSZ 16. cikk (6) bekezdése említi. Következésképpen az eurócsoport nem tekinthető sem a Tanács valamely formációjának, sem pedig uniós szervnek vagy hivatalnak. Ellenkezőleg, az eurócsoportot informális jellege határozza meg, amit létrehozásának célja magyaráz, amely abban áll, hogy a gazdasági és monetáris unió számára egy kormányközi koordinációs eszközt biztosítson anélkül, hogy ez érintené a gazdasági tárgyú uniós döntéshozatali eljárás középpontjában álló Tanács szerepét, vagy az EKB függetlenségét. Hasonlóképpen az a körülmény, hogy többek között az EUMSZ 137. cikk és az eurócsoportról szóló 14. jegyzőkönyv értelmében a Bizottság és az EKB részt vesz az eurócsoport ülésein, nem változtat annak kormányközi jellegén, illetve nyilatkozatai ilyen jellegén sem, amely utóbbiak nem tekinthetők úgy, mint amelyek e két uniós intézmény döntéshozatali jogköréből erednek. Ekképpen az eurócsoport az uniós jogrendben nem rendelkezik saját hatáskörrel, mivel a 14. jegyzőkönyv 1. cikke annak kimondására szorítkozik, hogy az üléseire szükség esetén az európenznemű tagállamok miniszterei által közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdések megvitatása érdekében kerül sor, azzal, hogy e felelősség kizárólag a nemzeti szinten meglévő hatáskörük miatt terheli őket (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Mallis és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702, 57. és 61. pont; 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 87–89. pont).
- 74 Ebből következik, hogy függetlenül az eurócsoport 2011. június 20-i és 2012. február 21-i nyilatkozatainak tartalmától és esetleges joghatásaitól, azok nem tudhatók be sem az Uniónak, sem az EKB-nak, így a Törvényszék nem rendelkezik hatáskörrel azok jogszerűségének – akár kártérítési kereset keretében történő – elbírálására az esetleges szerződésen kívüli felelősség megállapításának értékelése céljából.
- 75 Másodszor kormányközi jellege miatt az eurócsoport nyilatkozataira vonatkozó előző megfontolások szükségszerűen és annál is inkább megfelelően irányadók az euróövezet állam-, illetve kormányfőinek a 2011. október 26-i csúcstalálkozójukon tett közös nyilatkozatára. (lásd ebben az értelemben: Pitruzella főtanácsnok Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:390, 81. pont). Ennélfogva az említett nyilatkozat nem minősíthető uniós jogi aktusnak vagy neki betudható aktusnak, így a Törvényszéknek nincs hatásköre arra sem, hogy megvizsgálja annak jogszerűségét az esetleges szerződésen kívüli felelősség megállapításának mérlegelése céljából.
- 76 Harmadszor, kétségtelenül igaz, hogy az euróövezet állam-, illetve kormányfőinek, valamint az Európai Unió intézményeinek 2011. július 21-i együttes nyilatkozata túllépi a fenti 72–75. pontban említett nyilatkozatok tisztán kormányközi keretét, amennyiben az az említett intézmények részvételével járt. Nem zárható ki tehát, hogy az említett nyilatkozat legalábbis részben felróható legyen az Uniónak. Ugyanakkor e nyilatkozat tartalmát illetően annak megerősítésére szorítkozik, hogy az említett csúcstalálkozó „támogatja” a Görög Köztársaság új pénzügyi támogatási programját, és „[az IMF-fel] együtt, valamint a magánszektor önkéntes hozzájárulásával [... ezen állam] finanszírozási [hiányának] teljes pótlását” (2. pont). Ezenkívül 5. pontjában rögzítik többek között a „pénzügyi ágazat” azon szándékát, hogy „önkéntesen támogassa” a Görög Köztársaságot, úgy becsülve, hogy „a magánszektor nettó [hozzájárulása ...] 37 milliárd euróra” fog rúgni. A magánszektor részvételét illetően az említett nyilatkozat 6. pontja pontosítja, hogy a Görög Köztársaság esetében „kivételes és egyedülálló megoldásra van szükség”. Így e nyilatkozat semmilyen utalást nem tartalmaz arra, hogy esetleg „kényszeríteni”

fogják a görög adósságinstrumentumok magántulajdonosait a görög államadósság átütemezésében való részvételre, ami lehetővé tenné ok-okozati összefüggés megállapítását e nyilatkozat tartalma és a felperesek által állítólagosan elszenvedett kár között. Még kevésbé lehet e nyilatkozatnak kötelező erőt tulajdonítani abban az értelemben, hogy jogi kötelezettséget írt volna elő, sőt kötelezte volna a Görög Köztársaságot a vitatott intézkedések végrehajtására. Mindenesetre az ilyen kötelezés hiánya nem zárja ki a Görög Köztársaságnak a nemzetközi közjog értelmében vett politikai, vagy akár jogi kötelezettségeit bizonyos hitelezőivel, különösen az euróövezet tagállamaival és az IMF-fel szemben, amelyek olyan kormányközi szinten kötött két- vagy többoldalú megállapodásokból erednek (lásd különösen a 2017. május 3-i Sotiropoulou és társai kontra Tanács ítélet [T-531/14, nem tették közzé, EU:T:2017:297] 7., 10. és 11. pontjában felidézett megállapodásokat), amelyek felülvizsgálata nem tartozik a Törvényszék hatáskörébe, és amelyek jogszerűségét a felperesek a jelen ügyben nem vitatják, azonban kétségtelenül jelentős hatással lehetnek a görög jogalkotó mérlegelési jogkörének gyakorlására, többek között a 4050/2012. sz. törvény elfogadásakor.

- 77 Ennélfogva, függetlenül az Uniónak való betudhatóságától, az euróövezet állam-, illetve kormányfőinek, valamint az Európai Unió intézményeinek 2011. július 21-i együttes nyilatkozata alapján nem állapítható meg az Unió szerződésen kívüli felelőssége.
- 78 Negyedszer, ami az Európai Tanács 2011. június 23-i és 24-i következtetéseit illeti, ezen intézménynek az EUSZ 15. cikkel összefüggésben értelmezett EUSZ 13. cikk (1) bekezdése második albekezdésének második franciabekezdése értelmében vett minőségéből az következik, hogy aktusai és cselekményei főszabály szerint az Uniónak tudhatók be, tehát alkalmasak arra, hogy megalapozzák a szerződésen kívüli felelősségét. Ez az értékelés azonban nem prejudikálja az Európai Tanács által többek között az EUSZ 15. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott aktusok jogi jellegét, amelyről a felperesek úgy vélik, hogy azok „határozatnak” minősülnek. Márpedig e tekintetben a Bizottság, az EKB, az Európai Tanács és a Tanács helyesen állapítja meg, hogy az említett következtetések tartalmából nem tűnik ki, hogy azok ilyen határozati vagy akár jogilag kötelező jellegűek lennének abban az értelemben, hogy azok kötelezettséget keletkeztettek volna a Görög Köztársaság számára a vitatott intézkedések végrehajtására. Egyrészt a 14. pontban az Európai Tanács annyit tesz, hogy „azt kéri a görög hatóságoktól, hogy kitartóan folytassák a [görög állam] fenntartható helyzetre való áttéréséhez szükséges kiigazítási erőfeszítéseket”, és különösen arra kéri a görög parlamentet, hogy zárja le „a költségvetési stratégiára és a privatizációra vonatkozó alapvető törvények elfogadását” – tehát nem a 4050/2012. sz. törvény tárgyát képező PSI-re vonatkozó rendelkezéseket – mint a Görög Köztársaság javára szóló pénzügyi támogatási program végrehajtásának alapvető elemét. Másrészt az Európai Tanács a 15. pontban csak csatlakozik az eurócsoporthoz a 2011. június 20-i nyilatkozatában szereplő álláspontjához, különösen a vitatott PSI-étől még eltérő, önkéntes PSI-re vonatkozóan. Ugyanakkor a fenti 71. pontban kifejtettek tekintetével e megfontolások önmagukban nem járnak azzal, hogy eleve kizárják az Európai Tanács 2011. június 23-i és 24-i következtetéseit a Törvényszéknek az EUMSZ 340. cikk második bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 268. cikk alapján gyakorolt felülvizsgálata köréből.
- 79 Ötödször, az Uniónak a Bizottság EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerinti felügyeleti kötelezettségének megsértéséért fennálló esetleges felelősségét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a jogalanyok az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása iránt keresetet nyújthatnak be az uniós bíróságok előtt a Tanáccsal, a Bizottsággal és az EKB-val szemben azon aktusok vagy magatartások alapján, amelyeket ezen uniós intézmények az eurócsoporthoz belül kötött ilyen politikai megállapodásokat követően fogadnak el vagy követnek (2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P,

C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 93. pont). E tekintetben, amint az az EUSZ 17. cikk (1) bekezdéséből kitűnik, a Bizottság „előmozdítja az Unió általános érdekeit”, és „felügyeli az uniós jog alkalmazását” (2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 163. pont; 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 57. pont). Ezen intézmény tehát az eurócsoport tevékenységeiben való részvétele keretében megőrzi a Szerződések öréként betöltött szerepét. Ebből következik, hogy az eurócsoport keretében kötött politikai megállapodások uniós joggal való összeegyeztethetőségének ellenőrzésében való esetleges tétlensége az Unió szerződésen kívüli felelősségének az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján történő megkérdőjelezéséhez vezethet (2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 96. pont).

- 80 A 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) 57. és 59. pontja által elismert, és a 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet (C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028) 96. pontja által megerősített, az uniós jog alkalmazásának az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerinti felügyeletére irányuló feladata keretében ugyanis a Bizottságot nem terheli általános kötelezettség az uniós jog más uniós intézmények, szervek vagy hivatalok által való megsértésének megelőzésére, általános eredménykötelezettségként (lásd ebben az értelemben: Wahl főtanácsnok Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB egyesített ügyekre vonatkozó indítványa, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:290, 69. és 71. pont). Így a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) 59. pontjában a Bíróság annak megállapítására szorítkozott, hogy a Szerződések öréként betöltött szerepe alapján, amint az az EUSZ 17. cikk (1) bekezdéséből következik, a Bizottságnak tartózkodnia kell attól, hogy olyan egyetértési megállapodást írjon alá, amelynek uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően kétségei vannak. E megfontolás fényében ugyanezen ítélet 67. pontjában rámutatott arra, hogy a Bizottság e rendelkezés értelmében, amely az uniós jog alkalmazásának felügyeletére irányuló általános feladatot ruház rá, köteles biztosítani, hogy az ilyen megállapodás összeegyeztethető legyen a Chartába foglalt alapvető jogokkal, ami tehát csak a saját magatartására utalhat, nem az Unió más intézményeinek vagy más szerveinek magatartására, és még kevésbé az eurócsoport mint kormányközi szervezet magatartására. Így az említett ítélet 68. pontjában a Bíróság azon kérdés vizsgálatát kezdte meg, hogy a Bizottság maga hozzájárult-e ezen egyéb ügyek felperesei tulajdonhoz való jogának kellően súlyos megsértéséhez. Ugyanebben az értelemben a 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides Co. és társai ítélet (C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028) 95. és 96. pontjában a Bíróság ezen ítélkezési gyakorlatból azt a következtetést vonta le, hogy az eurócsoport keretében kötött politikai megállapodások uniós joggal való összeegyeztethetőségének ellenőrzésében való esetleges tétlensége az Unió szerződésen kívüli felelősségének az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján történő felmerüléséhez vezethet.
- 81 Az eredménykötelezettség hiányát megerősíti az, hogy a Bizottság az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerinti felügyeleti kötelezettsége alapján nem képes aktívan megelőzni valamely, az Unió intézményi keretébe nem tartozó szervezet – mint például az eurócsoport – aktusának elfogadását, és még kevésbé egy olyan aktus elfogadását, amelynek relevanciája nem bizonyított, mint például az eurócsoport állítólagos határozata vagy felszólítása (lásd a fenti 76. pontot).

- 82 Hatodszor, e megfontolások megfelelően alkalmazandók az EKB-ra, amennyiben részt vett a Görög Köztársaság új pénzügyi támogatási programjára vonatkozó megbeszéléseken. Meg kell ugyanis állapítani, hogy e kormányközi keretrendszerben az EKB szerepe csupán tanácsadó jellegű volt az EFSF keretmegállapodása és a (14.) jegyzőkönyv 1. cikkének negyedik mondata alapján, amely szerint „[az] E[KB-t] meg kell hívni [az euró pénznemű tagállamok minisztereinek informális üléseire]”, amelyek többek között a görög államadósság fenntarthatóságának elemzésére vonatkoztak. Ezzel szemben, amint azt a Törvényszék a 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítéletben (T-107/17, EU:T:2019:353, 68–72. pont) kimondta, még ha az EKB 2012. február 17-i véleménye, amelyet a nemzeti hatóságoknak az EKB-val a jogszabálytervezetetről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozattal (HL 1998. L 189., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. kötet, 1. fejezet, 446. o.) együttesen értelmezett EUMSZ 127. cikk (4) bekezdése és EUMSZ 282. cikk (5) bekezdése alapján fogadtak el, nem is kötelezte a görög hatóságokat, e vélemény megalapozhatta az EKB szerződésen kívüli felelősségét, figyelemmel azonban az EUMSZ 127. cikk és az EUMSZ 282. cikk és a KBER alapokmányok alapján fennálló tág mérlegelési jogkörére (lásd ebben az értelemben: 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; lásd még ebben az értelemben és analógia útján: 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 73., 91. és 93. pont).
- 83 Végül a fenti 71. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak – azaz különösen az eurórendszernek, az EKB-nak, az EBB-nek, a Bizottságnak, a Tanácsnak és az Európai Tanácsnak – a felperesek által kifogásoltakhoz hasonló aktusai, magatartásai vagy mulasztásai főszabály szerint megalapozhatják az Unió vagy az EKB szerződésen kívüli felelősségét, függetlenül attól, hogy azok jogilag kötelező erejűek-e, vagy sem.
- 84 Ezek az aktusok, magatartások vagy mulasztások először is a Görög Köztársaság tág értelemben vett közszektorbeli hitelezői „konzultációs” kötelezettségének állítólagos létrehozása, amennyiben e körbe tartoznak az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai, másodszor az EKB 2012. február 12-i véleménye, harmadszor az eurórendszer – ideértve az EKB-t is – és különösen az egyéb intézményi hitelezőknek a görög államadósság átütetemesítésében való részvételének hiánya, különösen a 2015. október 7-i cseremegállapodás teljesítése révén, amely már a 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB (T-79/13, EU:T:2015:756) és a 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB (T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21) ítélet tárgyát képezte, negyedszer pedig az uniós intézmények tartózkodása attól, hogy 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 56–58. és 68. pont), valamint a 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides Co. és társai ítélet (C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 96. pont) értelmében meghozzák az elsődleges uniós jog megsértésének megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.
- 85 Következésképpen meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy e különböző cselekmények, magatartások vagy mulasztások a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető uniós jogszabályok kellően súlyos megsértését képezik-e.
- 86 Ezzel szemben, amennyiben a kereset ennek keretében az eurócsoport, valamint az euróövezet állam-, illetve kormányfői jogi aktusaira, magatartására vagy mulasztásaira vonatkozik, a Törvényszék nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy ezek jogszerűségét elbírálja.

Az első, a vitatott intézkedések hatáskört túllépő jellegére, valamint az EUMSZ 120–EUMSZ 127. cikknek és az EUMSZ 352. cikk (1) bekezdésének kellően súlyos megsértésére alapított jogellenességi jogalapról

[omissis]

- 89 A jelen jogalap többek között azon az előfeltevésen alapul, amely szerint az állítólagosan megsértett rendelkezések a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető uniós jogszabályoknak minősülnek.
- 90 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogi szabály megsértésére vonatkozó feltétel hatékony érvényesülésének biztosításához az szükséges, hogy a hivatkozott szabály által kínált védelem az arra hivatkozó személy vonatkozásában érvényesüljön, tehát az, hogy ez a személy azon személyek körébe tartozzon, akik számára a szóban forgó szabály jogokat keletkeztet. Nem fogadható el kártérítési jogalapként az olyan jogszabály, amely a magányszemélyt az általa hivatkozott jogellenességgel szemben nem védi, hanem más magánszemélyt részesít védelemben. Másrészt a jogszabálynak arra kell irányulnia, hogy magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen, ha az említett szabály olyan előnyt hoz létre, amelyet szerzett jognak lehet minősíteni, amelynek célja a magánszemélyek érdekeinek védelme, vagy amely a magánszemélyek számára olyan jogokat keletkeztet, amelynek a tartalma kellően azonosítható (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 77. és 140. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 91 Márpedig meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 120–EUMSZ 127. cikk, az EUMSZ 282. cikk (2) bekezdése és az EUMSZ 352. cikk (1) bekezdése alapján hivatkozott rendelkezések egyike sem minősül a felperesek számára jogokat keletkeztető olyan uniós jogi szabálynak, amelyre a felperesek a jogellenességre vonatkozó jelen jogalap alátámasztása érdekében érvényesen hivatkozhatnak.
- 92 Ugyanis, először is az EUMSZ 120. és EUMSZ 121. cikk a tagállamok gazdaságpolitika területén fennálló elsődleges hatáskörének elismerésére szorítkozik, miközben eljárásokat ír elő a gazdaságpolitikáik összehangolására, azonban nem tartalmaz olyan kellően egyértelmű, pontos és feltétel nélküli szabályt, amelyből a felperesek olyan alanyi jogai erednének, amelyekre az uniós bíróság vagy a nemzeti bíróság előtt hivatkozni lehetne. (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 65. és 66. pont; 2010. március 22-i SPM kontra Tanács és Bizottság végzés, C-39/09 P, nem tették közzé, EU:C:2010:157, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyanez vonatkozik az EUMSZ 122. cikk azon rendelkezéseire is, amelyek felhatalmazzák a Tanácsot egyrészt arra, hogy a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedéseket fogadjon el, különösen ha bizonyos termékek, különösen az energiaágazatban (az (1) bekezdés) súlyos nehézségek merülnek fel, másrészt pedig arra, hogy bizonyos feltételek mellett az Unió támogatást nyújtson egy olyan tagállamnak, amely természeti csapások vagy általa nem befolyásolható rendkívüli események folytán nehézségekkel küzd, vagy súlyos nehézségek komoly veszélye áll fenn (a (2) bekezdés).
- 93 Másodszor, az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdése kétségtelenül egyértelmű, pontos és feltétel nélküli tilalmat állapít meg a KBER számára arra vonatkozóan, hogy bármilyen típusú közvetlen pénzügyi segítséget nyújtson az állami szervezeteknek (befizetések vagy bármely más hiteltípusok) vagy közvetlenül a tagállamoktól „adósságinstrumentumokat” vásároljon, anélkül azonban, hogy általános jelleggel kizárná annak lehetőségét, hogy az eurórendszer megvásárolja az ilyen állam

hitelezőtől az ezen állam által előzetesen kibocsátott és a másodlagos piacon forgalmazott értékpapírokat (lásd ebben az értelemben: 2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 132. pont; 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 95. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 103. és 106. pont). Ugyanez vonatkozik az EUMSZ 125. cikk (1) bekezdésére, amelynek értelmében az Unió többek között nem felel az állami szervek kötelezettségvállalásaiért, és nem vállalja át azokat.

- 94 Tekintettel azonban mind az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdése, mind pedig az EUMSZ 125. cikk (1) bekezdése által az EUMSZ 124. cikkhez hasonlóan követett kizárólag közérdekű célra (lásd a lenti 98. és 99. pontot), e szabályoknak nem az a rendeltetése, hogy a fenti 90. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében jogokat keletkeztessenek magánszemélyek számára.
- 95 Ugyanis az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdésében megállapított tilalom az EK-Szerződés 104. cikkéből ered (később EK 101. cikk), amelyet a Maastrichti Szerződéssel illesztettek be az EK-Szerződésbe. Az utóbbi Szerződés kidolgozására vonatkozó anyagokból kiderül, hogy az EUMSZ 123. cikk annak biztosítására irányul, hogy a tagállamok hatékony és eredményes költségvetési politikát folytassanak, elkerülve hogy az államháztartási hiány monetáris finanszírozása vagy a kormányok pénzpiacokhoz való kiváltságos hozzáférése a tagállamok túlzott eladósodásához vagy túlzott hiányhoz vezessen (lásd az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésnek egy gazdasági és monetáris unió létrehozása céljából történő módosításáról szóló szerződéstervezetet, az *Európai Közösségek Hírlevele*, 2/91. kiegészítés, 22. és 52. o.). E körülmények között, amint arra az [EUMSZ 123. cikkben] és az [EUMSZ 125. cikk] (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról szóló, 1993. december 13-i 3603/93/EK tanácsi rendelet (HL 1993. L 332., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 27. o.) hetedik preambulumbekzdése emlékeztet, a másodlagos piacokon történő vásárlások nem használhatók fel az EUMSZ 123. cikk céljának kijátszására (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 99–101. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 107. pont).
- 96 Ebből következik, hogy mind az EUMSZ 123. cikk, mind pedig az EUMSZ 125. cikk által követett célkitűzés egybevág az EUMSZ 126. cikkben szereplő célkitűzéssel, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy elkerüljék a túlzott költségvetési hiányt. E cél nem a magánszemélynek, hanem magának az Uniónak, beleértve a tagállamait is, az olyan magatartással szembeni védelmére irányul, amely ellentétes a költségvetési fegyelem tiszteletben tartásának követelményével, amely túlzott eladósodást vagy túlzott hiányt okozhat egyes tagállamok részéről, és következésképpen veszélyeztetheti az Unió egészének gazdasági és pénzügyi stabilitását, valamint a közös valuta hatékony működését (lásd ebben az értelemben: Cruz Villalón főtanácsnok Gauweiler és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-62/14, EU:C:2015:7, 217–219. pont). Ez az értékelés értelemszerűen alkalmazandó az EUMSZ 125. cikkben kimondott tilalomra, amely biztosítja, hogy a tagállamok továbbra is a piaci logikát követik, amikor adósságokat vállalnak, és e logikának arra kell ösztönöznie őket, hogy fenntartsák a költségvetési fegyelmet, amelynek betartása uniós szinten hozzájárul egy magasabb cél eléréséhez, nevezetesen a monetáris unió pénzügyi stabilitásának fenntartásához (lásd ebben az értelemben: 2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 135. és 136. pont).
- 97 Így az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 125. cikk (1) bekezdése olyan jogszabályoknak minősülnek, amelyeket kizárólag a közérdek, és különösen az Unió egészének érdeke szolgálatában fogadtak el, így e szabályok kizárólag az Uniót és tagállamait mint az Unió érdekeinek képviselőit védik.

- 98 Harmadszor az EUMSZ 124. cikk ugyanis tilt minden olyan, nem prudenciális megfontoláson alapuló intézkedést, amely többek között a tagállamoknak kiváltságos hozzáférést biztosít a pénzügyi szervezetekhez, annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok hatékony és eredményes költségvetési politikát folytassanak, elkerülve azt, hogy az államháztartási hiány monetáris finanszírozása vagy a kormányok pénzpiacokhoz való kiváltságos hozzáférése a tagállamok túlzott eladósodásához vagy túlzott hiányhoz vezessen. E tilalom eredetileg az EK-Szerződés 104a. cikkében (később EK 102. cikk) szerepelt, amelyet a Maastrichti Szerződéssel illesztettek be az EK-Szerződésbe, és így az EUMSZ 123. és EUMSZ 125. cikkhez hasonlóan (lásd a fenti 95. pontot) az EUM-Szerződés gazdaságpolitikára vonatkozó rendelkezései körébe tartozik, amelyek annak biztosítására irányulnak, hogy a tagállamok hatékony és eredményes költségvetési politikát folytassanak, elkerülve azt, hogy az államháztartási hiány monetáris finanszírozása vagy a kormányok pénzpiacokhoz való kiváltságos hozzáférése a tagállamok túlzott eladósodásához vagy túlzott hiányhoz vezessen (lásd: 2015. október 1-jei Bara és társai ítélet, C-201/14, EU:C:2015:638, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208, 54. pont; lásd még ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 136. pont).
- 99 Ebből következik, hogy az EUMSZ 124. cikkben előírt tilalom nem keletkeztet jogokat magánszemélyek és vállalkozások számára, hanem arra irányul, hogy megvédje az uniós intézményeket és a tagállamok intézményeit a pénzügyi intézményekhez való kiváltságos hozzáférés költségvetési kockázataival, és következésképpen azokkal a magatartásokkal szemben, amelyek veszélyeztethetik az Unió egészének gazdasági és pénzügyi stabilitását (lásd ebben az értelemben: 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208, 55. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 139–141. pont).
- 100 Negyedszer meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 282. cikk (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 127. cikk (1) bekezdése, amelynek értelmében az Unió monetáris politikájának elsődleges célja az árstabilitás fenntartása (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 43. pont), szintén nem arra irányul, hogy magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen.
- 101 E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy a monetáris politika megfelelő transzmissziójának megőrzésére irányuló cél egyaránt arra irányult, hogy az említett politika egységes jellegét megőrizze, és hozzájáruljon ennek elsődleges céljához, vagyis az árstabilitás fenntartásához. A KBER azon képessége ugyanis, hogy a monetáris politikai döntései útján befolyásolja az árak alakulását, nagyrészt azon impulzusok transzmissziójától függ, amelyeket a monetáris piacon a különböző gazdasági ágazatok felé bocsát ki. Következésképpen a monetáris politika transzmissziós mechanizmusában keletkezett zavar a KBER határozatait hatástalanná teheti az euróövezet egy részében, ennél fogva kétségessé teheti a monetáris politika egységes jellegét. Egyébiránt, mivel a transzmissziós mechanizmusban keletkezett zavar megváltoztatja a KBER által elfogadott intézkedések hatékonyságát, ez szükségképpen befolyásolja az eurórendszernek az árstabilitás biztosítására kiterjedő képességét. Éppen ezért e transzmissziós mechanizmus megőrzésére irányuló intézkedések az EUMSZ 127. cikk (1) bekezdésében meghatározott fő célkitűzéshez számítandók (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 49. és 50. pont).

- 102 A fentiekől függetlenül az EKB kifogásolt magatartásai, különösen a 2012. február 15-i cseremegállapodás azzal a céllal történő megkötése és teljesítése, hogy elkerüljék a KFZ-nek az eurórendszer központi bankjai tulajdonában lévő görög adósságinstrumentumokra való alkalmazását, az EKB azon hatásköreinek és alapvető feladatainak keretébe illeszkedtek, amelyekkel az uniós monetáris politika meghatározása és megvalósítása érdekében bízták meg az EUMSZ 127. és EUMSZ 282. cikk, valamint a KBER alapokmányok 18. cikke értelmében, amelyek célja a szóban forgó központi bankok mozgásterének, és különösen azon képességüknek a fenntartása, hogy beavatkozzanak a tőkepiacokon és újrafinanszírozzák a hitelintézeteket, közöttük a görög bankokat a KBER alapokmányok 18. cikke (1) bekezdésének első és második franciabekezdése értelmében, és következésképpen az eurórendszer megfelelő működése folytonosságának biztosítása (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 93., 108. és 114. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 98. pont; lásd továbbá az alábbi 174–178. pontot).
- 103 Az EKB-t a monetáris politika terén megillető széles mérlegelési jogkörre tekintettel, amelynek gyakorlása összetett gazdasági és szociális jellegű értékeléseket foglal magában az eurórendszer kontextusában, sőt az Unió egészének összefüggésében, az EUMSZ 120–EUMSZ 127. cikk EKB általi kellően súlyos megsértésének esetleges megállapítása feltételezi az említett széles mérlegelési jogkör korlátai nyilvánvaló és súlyos túllépésének bizonyítását (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 67. és 68. pont; lásd továbbá ebben az értelemben és analógia útján: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 68. és 75. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 73. és 91. pont). Márpedig, tekintettel a fenti 102. pontban kifejtettekre, a felperesek nem hivatkozhatnak megalapozottan arra, hogy a jelen ügyben az EKB nyilvánvalóan és súlyosan túllépte széles mérlegelési jogkörének és többek között az EUMSZ 282. cikk (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 127. cikk (1) bekezdése alapján fennálló hatásköreinek korlátait, amely megköveteli, hogy politikai, gazdasági és szociális jellegű döntéseket hozzon, vagy akár prioritásokat határozzon meg az ott említett különböző célkitűzések között, amelyek rendeltetése elsősorban az árstabilitás fenntartása.
- 104 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a felperesek által az arra alapított kifogás alátámasztására hivatkozott jogszabályok, hogy az intézmények hatáskörüket meghaladva jártak el, nem biztosítanak számukra olyan konkrét jogokat, amelyek megsértése megalapozhatná akár az Unió, akár az EKB szerződésen kívüli felelősségét.
- 105 Ez a következtetés még inkább érvényes az EUMSZ 352. cikk (1) bekezdésében előírt kiegészítő hatásköri szabályt illetően, amelynek esetleges megsértésére magánszemély nem hivatkozhat kártérítési kérelem alátámasztása érdekében.
- 106 Ennélfogva a jelen jogalap egészét el kell utasítani.

Az EUMSZ 123. cikk kellően súlyos megsértésére alapított, második jogellenességi jogalapról

[omissis]

- 109 Azon kívül, hogy az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdése nem biztosít jogokat magánszemélyek számára (lásd a fenti 93–97. pontot), elegendő megállapítani, hogy a jelen jogalap önmagában is ellentmondásos, mivel ellentétes az állandó ítélkezési gyakorlattal, amely elismerte, hogy éppen ellenkezőleg, az eurórendszer központi bankjainak a görög államadósság PSI és a KFZ révén

történő átütemezésében való feltétlen részvétele olyan beavatkozásnak minősülhetett volna, amely az állami instrumentumoknak az említett központi bankok általi közvetlen megszerzésével azonos hatású, amit pedig megtilt az EUMSZ 123. cikk (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 114. pont; lásd továbbá ebben az értelemben és analógia útján: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 97. és 104. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 106. és 110. pont). Ugyanis, amint ugyanis maguk a felperesek állítják, az EKB kifogásolt magatartásai, és különösen a 2012. február 15-i cseremegállapodás elfogadása pontosan annak elkerülésére irányult, hogy az eurórendszer központi bankjai részt vegyenek a görög államadósság átütemezésében oly módon, hogy a portfólióikba tartozó görög adósságinstrumentumok értékének egy részét feláldozzák.

- 110 E tekintetben a fellebbezők előadják, hogy a Bíróság bizonyos feltételek mellett elfogadja, hogy az EKB, amikor visszavásárlási program keretében állami adósságinstrumentumokat vásárol, mint például az értékpapír-adásvételi műveletekre vonatkozó program, elkerülhetetlenül kiteszi magát annak a kockázatnak, hogy – különösen az érintett tagállam többi hitelezője által elhatározott névértékcsökkenés esetén – veszteségeket szenved. A Bíróság ezt a kockázatot úgy minősíti, hogy az az ilyen értékpapírok másodlagos piacon történő megszerzésének velejárója, és pontosítja, hogy ezt a műveletet a Szerződések megalkotói engedélyezték, anélkül hogy az EKB-nak kiváltságos hitelezői jogállást biztosítottak volna (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 125. és 126. pont). Mindazonáltal az ilyen kockázatnak a konkrét értékpapírok visszavásárlására irányuló program keretében történő elfogadása nem jelenti azt, hogy *a contrario* feltétel nélküli kötelezettség áll fenn az EKB számára arra vonatkozóan, hogy minden esetben elfogadja a többi hitelezővel egyenlő bánásmódot (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 102. pont), annál is inkább, mivel az ilyen megközelítés azzal a hatással járhat, hogy egyenértékű hatást fejt ki az állami adósságinstrumentumoknak az EKB által a kibocsátó tagállamtól való közvetlen megszerzésével, és különösen akkor, ha minden befektető számára bizonyosságot teremt az államkötvényeiknek az eurórendszer általi, másodlagos piacokon való jövőbeli visszavásárlása tekintetében (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 113. pont).
- 111 Ennélfogva e jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik, a Charta 17. cikkének (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog kellően súlyos megsértésére alapított jogellenességi jogalapról

[omissis]

- 115 A Charta 17. cikkének (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog, amely kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, olyan jogszabálynak minősül, amelynek célja, hogy magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen, amelyek tiszteletben tartása az uniós jogi aktusok jogszerűségének feltétele (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 66. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 116 Ezenkívül a Charta 51. cikkének megfelelően a Charta rendelkezéseinek címzettjei az EUSZ 13. cikk (1) bekezdése szerint különösen az Unió intézményei, amelyek közé az EKB is tartozik, és ezen intézmények kötelesek a Chartában foglalt jogokat tiszteletben tartani, az abban foglalt elveket betartani, valamint azok alkalmazását előmozdítani (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 95. és 98. pont).
- 117 Ebből főszabály szerint az következik, hogy a Charta 17. cikke (1) bekezdésének az Unió intézményei szervei és hivatalai, ezek között az EKB általi kellően súlyos megsértése kiválthatja akár az Unió, akár az EKB szerződésen kívüli felelősségét az EUMSZ 340. cikk második és harmadik bekezdése alapján (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 97. pont).
- 118 Egyébiránt ezen, a magánszemélyeket védő jogszabály alapvető jellege, valamint a Bizottság és az EKB ennek megfelelő, annak előmozdítására vonatkozó kötelezettsége azt jelenti, hogy e magánszemélyek joggal várják el, hogy ezen intézmények hatáskörük gyakorlása során kifogásolják e szabály megsértését, illetve tartózkodnak attól, hogy annak megsértéséhez hozzájáruljanak (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 57., 59. és 66–75. pont; 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 96. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 98. pont).
- 119 Mindazonáltal a Charta 17. cikkének (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog nem abszolút jog. E jog korlátozható, amennyiben ezek a korlátozások ténylegesen az Unió elérni kívánt, közérdekű céljait szolgálják, és nem járnak az elérni kívánt cél tekintetében olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozással, mely az így biztosított jognak már magát a tartalmát sértené (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. és 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208, 42. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 99. pont).
- 120 Ugyanis a Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerint a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, a lényeges tartalmuk tiszteletben tartásával, és az arányosság elvére figyelemmel korlátozható, és csak akkor és annyiban, ha és amennyiben az elengedhetetlen, és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 155. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 100. pont).
- 121 A jelen ügyben először is nem vitatott, hogy a különösen az EKB 2012. február 17-i véleményének tárgyát képező 4050/2012. sz. törvény lehetővé tette a felperesek tulajdonában álló, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok névértékének, és ennél fogva a felpereseknek az ezen értékpapírok lejáratakor az említett érték visszafizetéséhez való jogának csökkentését (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 101. pont).

- 122 A hitelviszonyt megtestesítő lejárt értékpapírokat ugyanis főszabály szerint névértékükön kell visszafizetni. A felperesek tehát főszabály szerint értékpapírjaik lejáratakor a görög állammal szemben az értékpapírok névértékének megfelelő összegű pénzbeli követeléssel rendelkeztek. A 4050/2012. sz. törvény a KFZ bevezetésével módosította ezeket a feltételeket. Amint azt a Törvényszék a fenti 33. pontban kifejtette, a KFZ bizonyos, hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokra vonatkozott, pontosabban rögzítette annak lehetőségét, hogy az ezen értékpapírokra irányadó feltételeket egyrészt a görög állam és másrészt a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosainak – az érintett értékpapírok névértékének legalább két harmadát képviselő – többsége között létrejött megállapodással módosítsák. Az említett törvény vonatkozó rendelkezéseinek értelmében az ilyen megállapodás eredményeként létrejövő módosítás jogilag kötelezővé válik a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok valamennyi tulajdonosa számára, beleértve azokat is, akik nem járultak hozzá a javasolt módosításhoz (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 102. pont).
- 123 A 4050/2012. sz. törvény tehát lehetővé tette, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosait az említett értékpapírok leértékelése révén attól az időponttól, amikor az értékpapír tulajdonosainak előírt többsége e csökkentést jóváhagyta, a görög államadósság csökkentésében való részvételre kényszerítsék. E törvény így annak ellenére módosította a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosainak jogait, hogy az ezen értékpapírok kibocsátására irányadó feltételek nem tartalmaztak felülvizsgálati záradékokat (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 103. pont).
- 124 E törvény elfogadását követően a görög hatóságok közzétették a magánszektorban a görög államadósság csökkentésében történő részvétele jellemzőit, és felhívták a hitelviszonyt megtestesítő érintett értékpapírok tulajdonosait az értékpapírok cseréjében való részvételre. Mivel elérték az értékpapírcsere megvalósításához előírt határozatképességet és többséget, a 4050/2012. sz. törvény alkalmazásában a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok valamennyi tulajdonosa értékpapírjainak cseréjére, és következésképpen ezen értékpapírok értékének csökkentésére sor került (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 104. pont).
- 125 Ebből következik, hogy a vitatott intézkedések azzal a következménnyel jártak, hogy beavatkoztak a felperesek tulajdonhoz való jogába, akikre akarattal ellenére ráerőltették azon görög adósságinstrumentumok névértékének lényeges csökkentését, amelyeknek ők voltak a jogosultjai (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 90–93. pont).
- 126 A felperesek tulajdonhoz való jogába való, bár kisebb jelentőségű további beavatkozás az eurórendszernek és más intézményi hitelezőknek, mint például az EBB-nek és az Uniónak a görög államadósság átütettségében való részvételének hiányából ered. Amint arra a felperesek hivatkoznak, e részvétel, amely összesen 56 674 709 177,59 euró névértéket érintett (lásd a fenti 10. pontot), szükségképpen az egyes érintett görög adósságinstrumentumok névértékének kisebb mértékű csökkenését eredményezte volna a görög államadósság 107 milliárd euró mértékű csökkentése érdekében.
- 127 Másodszor, bár a 4050/2012. sz. törvény elfogadása és végrehajtása így a felperesek tulajdonhoz való jogának sérelmét eredményezte, meg kell állapítani, hogy az említett törvény általános érdekű célkitűzéseket szolgált, többek között az egész euróövezet bankrendszere stabilitásának a

biztosítására irányuló célkitűzést (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 71. és 74. pont). Ehhez hasonlóan az EJEB a 2016. július 21-i Mamatas és társai kontra Görögország ítéletében (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 103. pont) megállapította, hogy a Görög Köztársaság jogszerűen hozhatott intézkedéseket a gazdasági stabilitás fenntartására és az adósság szerkezetátalakítására irányuló cél elérése érdekében, általános társadalmi érdekből. A görög államadósságnak a vitatott intézkedésekkel való átütetése hiányában ugyanis egyrészt fennállt az akkoriban fennálló gazdasági helyzet és a görög állam pénzügyi életképessége további romlásának nem elhanyagolható kockázata, mi több, ezen állam esetleges fizetéseképtelenségének kockázata, amely országnak a potenciálisan nemteljesítő, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjait az EKB és a nemzeti központi bankok többé nem fogadhatták volna el garanciának az eurórendszer hitelműveletei keretében, és következésképpen annak kockázata, hogy az ilyen fejlemények az eurórendszer egészének pénzügyi stabilitását és működését érintik (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 105. és 106. pont). Így a vitatott intézkedések hozzájárultak mind a görög államháztartás, mind pedig az euróövezet pénzügyi rendszere stabilitásának megőrzéséhez, ily módon előmozdítva a pénzügyi intézmények szilárdságát (lásd ebben az értelemben: 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208, 51. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 138. pont).

- 128 Harmadszor, ami azt a kérdést illeti, hogy a felperesek tulajdonában álló, hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok értékének csökkentése, valamint különösen az eurórendszer részvételének kizárása a görög államadósság átütetéséből nem minősültek-e az elérni kívánt cél tekintetében olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozásnak, amely magának az így biztosított jogoknak a lényegét sértené, emlékeztetni kell a következő, az ítélezési gyakorlat által megerősített megfontolásokra.
- 129 Először is minden hitelezőnek magának kell viselnie az – akár állami – adós fizetéseképtelenségének kockázatát. A hitelviszonyt megtestesítő állami értékpapíroknak valamely befektető általi megvásárlása fogalmilag olyan ügyletnek minősül, amely pénzügyi kockázatot foglal magában, mivel arra kiterjednek a tőkepiacok fejleményeinek az eshetőségei. Ez a kockázat annál inkább magas, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat kibocsátó állam olyan nagymértékben instabil gazdasági helyzettel szembesül, amely meghatározza az említett értékpapírok értékének ingadozását, akár a – hacsak szelektív – nemfizetés nem elhanyagolható kockázatával. Következésképpen, még a pénzügyi válság 2009-es kezdetét megelőzően is, amikor a kibocsátó görög állam már jelentős adóssággal és hiánnyal szembesült, a felpereseknek tudniuk kellett, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok vásárlása a veszteség magas kockázatával járt (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 82. és 121. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 97. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 108. és 109. pont).
- 130 A jelen ügyben ezt az értékelést meg lehet erősíteni a vitatott, hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok kibocsátásának és vásárlásának időpontjai tekintetében, amelyek a felperesek saját állítása szerint az említett értékpapírok nagy része esetében 2009 januárja és 2010 márciusa közé estek. Így e beszerzésekre elsősorban vagy abban az időszakban került sor, amikor a Görög Köztársaság már rendkívüli hiányban volt (EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 101. pont), és amely megelőzte a pénzügyi válság 2009. októberi kezdetét, vagy pedig olyan időszakban, amikor ezen állam

pénzügyi helyzete a pénzügyi piac súlyos zavarainak volt kitéve, amit hitelminősítésének jelentős csökkenése fokozott (2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 97. pont). Meg kell tehát állapítani, hogy – legalábbis ami a 2010-től kibocsátott értékpapírok vásárlását illeti – a felperesek magas kockázattal járó befektetéseket hajtottak végre, amelyek esetében nem zárható ki, hogy a magas hozam elérése reményében spekulatív, nem pedig megtakarítási cél vezérelte őket. Ezenfelül a felperesekhez hasonló magánbefektetők nem hagyhatták volna figyelmen kívül a görög államadósság átütendezését illetően az euróövezet tagállamai és a többi érintett szerv, mint például a Bizottság, az IMF és az EKB között fennálló nézetkülönbséget. Ilyen kivételes körülmények között az elővigyázatos és körültekintő gazdasági szereplő nem zárhatta volna ki annak kockázatát, hogy a görög államadósságot átütendezik a Görög Köztársaság legalábbis szelektív fizetéseképtelenségének elkerülése érdekében (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 82. és 121. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 97. és 115. pont; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 109–111. pont).

- 131 Másodsor nem vitatott, hogy azon pénzügyi válság jelentőségére tekintettel, amelynek a Görög Köztársaság 2010 óta ki volt téve, nélkülözhetetlenné vált számára egy új pénzügyi támogatási program, amelyet multilaterális és kormányközi szinten dolgoztak ki és kellett végrehajtani az euróövezet tagállamainak részvételével, és először is az EFSF, majd a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, Málta, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és a Finn Köztársaság között 2012. február 2-án létrejött, 2012. szeptember 27-én hatályba lépett szerződés útján létrehozott európai stabilizációs mechanizmus (a továbbiakban: ESM), továbbá pedig az IMF támogatásával. Amint arra maguk a felperesek rámutatnak, a görög államadósságnak a vitatott intézkedések által tervezett átütendezése, valamint az eurórendszer említett átütendezésben való részvételének kizárása a megkötött kétoldalú és többoldalú megállapodások értelmében e pénzügyi segítségnyújtás végrehajtásának előzetes feltételeit képezték (lásd ebben az értelemben: EJE, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 116. pont). Így az eurócsoport 2012. február 21-i nyilatkozatából kitűnik, hogy a görög államadósságnak a 4050/2012. sz. törvény alapján történő átütendezése az állami és intézményi hitelezők további pénzügyi támogatásának előzetes feltétele volt. Márpedig, tekintettel az ebben az időszakban fennálló körülményekre, egy kizárólag önkéntes PSI, amelynek nem része KFZ, biztosan nem biztosította volna a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok magántulajdonosai megfelelő százalékos mértékű részvételét ahhoz, hogy elérje a szükséges adósságcsökkentési arányt, amit végül a görög államadósság körülbelül 107 milliárd euróval történő csökkentése révén érték el (EJE, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 104. pont). Ezenkívül, figyelemmel a nem vagyoni kockázatokra (moral hazard), amelyre a Bizottság, az EKB, az Európai Tanács és a Tanács helyesen mutatott rá, az sem volt biztosított, hogy egy KFZ nélküli PSI kellően magas mértékű részvételi arányt hozott volna ahhoz, hogy 2014-ig lehetővé tegye a 130 milliárd euróig terjedő kölcsönöknek az euróövezet tagállamai részéről történő felszabadítását (lásd: az eurócsoport 2012. február 21-i nyilatkozata). A nem vagyoni kockázat problémája ugyanis további jelentős ösztönzöt hozhatott létre valamennyi befektető vagy hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok birtokosa számára vagyónának megőrzése érdekében arra, hogy megtagadja az értékpapírok önkéntes cseréjére vonatkozó ajánlatot, sőt, hogy piaci értékük csökkenése esetén több értékpapírt vásároljon, remélve, hogy más hitelezők vagy a tág értelemben vett közösség

átvállalta volna a kockázattal járó befektetésének negatív következményeit. Ennek megfelelően a KFZ hiánya azon tulajdonosok hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírai tekintetében, akik készek lettek volna leírást elfogadni, nem csak nagyobb arányú csökkentés alkalmazását eredményezte volna, hanem hozzájárult volna ahhoz is, hogy az ilyen értékpapírok tulajdonosainak jelentős részét visszatartsa az államadósság-csökkentési folyamatban való részvételtől, vagy akár arra ösztönözte volna őket, hogy akadályozzák célja megvalósítását. A vitatott intézkedések tehát elengedhetetlenek voltak mind a görög államadósság tervezett átütemezése sikerének biztosításához, mind pedig ahhoz, hogy lehetővé tegyék olyan további pénzügyi támogatás nyújtását, amelynek célja a görög állam fizetéseképtelenségének rövid időn belüli megelőzése és annak segítése abban, hogy középtávon kezelje pénzügyi válságát, és újra megtalálja a gazdasági egyensúlyt. Ebből következik, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a 4050/2012. sz. törvény e tekintetben nyilvánvalóan alkalmatlan vagy aránytalan volt, vagy hogy a kizárólag önkéntes, KFZ nélküli PSI vagy az alacsonyabb mértékű névértékcsökkentés, ugyanolyan hatékony, de kevésbé korlátozó intézkedések lettek volna a kitűzött közérdekű célok elérésére (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 112. pont).

- 132 A fenti megfontolásokra tekintettel el kell utasítani a felperesek azon érvét, amely szerint a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok magántulajdonosai a görög államadósságnak csak elhanyagolható, 2,262 milliárd euró értékű részével rendelkeztek, ami az értékpapírcsere-ajánlatban szereplő 206 milliárd eurónak csak körülbelül 1,09%-át tette ki, így módon bevonásuk nyilvánvalóan aránytalan volt a követett közérdekű cél eléréséhez képest. Mindenesetre, még ha feltételezzük is, hogy e tekintetben a felperesek a „magántulajdonosok” korlátozott fogalmából indulnak ki, azt természetes személyekre vagy betétesekre korlátozva, az intézményi vagy szakmai tulajdonosoktól, illetve a jogi személyektől elkülönítve (lásd a jogellenesség ötödik jogalapját), elegendő megállapítani, hogy e különbségtétel nem releváns (lásd az alábbi 156–166. pontot.)
- 133 Harmadszor, kétségtelen, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapíroknak a 4050/2012. sz. törvényt és az ilyen értékpapírok tulajdonosainak többsége általi jóváhagyását követő kötelező cseréje ezen értékpapírok névértékének nagyon jelentős csökkenéséhez vezetett. A felperesekkel szemben ugyanis, akik nem járultak hozzá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapíraikra irányadó feltételek javasolt módosításához, az említett törvényben szereplő új feltételeket alkalmazták, és érvényesítették velük szemben különösen ezen értékpapírok névértékének csökkentését. Márpedig a görög jogalkotó jogszerűen vezethetett be horizontálisan alkalmazandó értékcsökkentési rátát az érintett görög adósságinstrumentumok névértéke alapján, mivel nem lett volna kivitelezhető egy másik, az egyes értékpapíroknak egy bizonyos időpontban fennálló piaci értéke vagy azok esedékessége alapján történő kiszámítás. A felperesek által elszenvedett veszteség mértékének értékeléséhez ugyanis nem lehet az az összeg a referenciaérték, amelyet a felperesek a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapíraik lejáratakor reméltek. Még ha valamely hitelviszonyt megtestesítő értékpapír névértéke a tulajdonosának a lejárat időpontjában fennálló követelését tükrözi is, az nem képviselte a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok valódi piaci értékét abban az időpontban, amikor a görög állam elfogadta a 4050/2012. sz. törvényt, azaz 2012. február 23-án, amikor ezt az értéket befolyásolta hitelképtelenségének 2010. és 2011. év során történt csökkenése, ami arra engedett következtetni, hogy a lejárat időpontjában a görög állam nem lett volna olyan helyzetben, hogy teljesíteni tudja az ezen értékpapírokhoz kapcsolódó szerződéses feltételekből eredő kötelezettségeit (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 113. pont; EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 112. pont).

- 134 Negyedszer a felperesek nem hivatkozhatnak arra, hogy az eurórendszernek a görög államadósság átütendezésében való részvételből való kizárása nem szükséges vagy nyilvánvalóan aránytalan korlátozás volt. Egyrészt, amint az többek között az eurócsoport 2012. február 21-i nyilatkozatából kitűnik, a görög állam állami és intézményi hitelezői e kizárástól is függővé tették a kiegészítő pénzügyi támogatást. Másrészt a 2012. február 15-i cseremegállapodás elfogadása és végrehajtása, amely megállapodás célja az volt, hogy lehetővé tegye az eurórendszer központi bankjai számára, hogy elkerüljék a PSI-t és a KFZ alkalmazását, az eurórendszer alapvető hatásköreinek és feladatai gyakorlásának keretébe illeszkedik, mivel azok a központi bankok mozgásterének megőrzésére és az eurórendszer megfelelő működése folytonosságának biztosítására irányultak. Ez utóbbi többek között azt követelte meg, hogy az említett központi bankok továbbra is, az eurórendszer hitelműveleteihez a KBER alapokmányai 18. cikke (1) bekezdésének második franciabekezdése értelmében vett megfelelő biztosítékként fogadassák el a görög adósságinstrumentumokat (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 93., 94. és 108. pont; lásd továbbá a fenti 102. pontot), ami már nem lett volna lehetséges leértékelés, és következésképpen a görög állam részleges fizetéseképtelensége esetén. Ezenfelül, amint az a fenti 109. pontban kifejtésre került, az eurórendszer központi bankjainak a görög államadósság átütendezésében való feltétel nélküli részvételét olyan beavatkozásnak lehetett volna minősíteni, amelynek hatása megegyezik az állami instrumentumoknak az említett központi bankok általi, az EUMSZ 123. cikk által tiltott közvetlen megszerzésével (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 114. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 98. pont; lásd továbbá ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 97. és 104. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 106. és 110. pont).
- 135 A fenti megfontolások összességére tekintettel a felperesek megalapozatlanul állítják egyrészt, hogy a magánhitelezők tulajdonában álló görög adósságinstrumentumok a görög államadósság elhanyagolható részét képezték volna, másrészt pedig, hogy abban az esetben, ha az eurórendszer részt vesz a görög államadósság átütendezésében, a leértékelés jóval alacsonyabb lett volna, és az eurórendszer kevésbé korlátozó eszközökkel rendelkezett volna az azonos bánásmód kedvezőtlen hatásainak megelőzésére.
- 136 Figyelembe véve ugyanis a szóban forgó tulajdoni jogcím természetét, a görög államadóssággal kapcsolatos válság jelentőségét, valamint súlyos és terjedéssel fenyegető jellegét, a görög állam és a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosai többségének kezeskedését az említett értékpapírok értékvesztésével történő cseréjéért és az elszenvedett veszteségek nagyságát, sem a vitatott görög adósságinstrumentumok értékének a vitatott intézkedések révén biztosított csökkentése, sem pedig az eurórendszernek a vitatott intézkedésekből való kizárása nem képezett a követett célokra tekintettel aránytalan és elviselhetetlen beavatkozást, amely sérti magát a felpereseknek a Charta 17. cikke (1) bekezdése által biztosított, tulajdonhoz való jogának a tartalmát. Végül e rendelkezés megsértése hiányában nem róható sem a Bizottság, sem az EKB terhére, hogy azt különösen az EKB 2012. február 17-i véleményben nem kifogásolta (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 114–116. pont).
- 137 Következésképpen a harmadik jogellenességre vonatkozó jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A jogellenességre vonatkozó negyedik, a felperesek EUMSZ 63. cikk (1) bekezdéséből eredő jogainak kellően súlyos megsértésére alapított jogalapról

[omissis]

- 142 Az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőke mozgásra vonatkozó minden korlátozás. Az ilyen korlátozásoknak minősülnek többek között az olyan tagállami intézkedések, amelyek alkalmasak arra, hogy más tagállamok befektetőit visszatartsák, korlátozzák vagy megakadályozzák abban, hogy az említett tagállamban beruházásokat hajtsanak végre, illetve fordítva, amelyek alkalmasak arra, hogy visszatartsák, korlátozzák vagy megakadályozzák e tagállam befektetőit attól, hogy más tagállamokban fektessenek be (lásd: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 119. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 143 A tőke szabad mozgása, amelyet az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése ír elő, az Unió egyik alapvető szabadságának minősül, amelyet mind a tagállamok, mind az uniós intézmények, és ennél fogva az EKB is köteles tiszteletben tartani (lásd: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 120. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 144 Meg kell állapítani, függetlenül attól, hogy a 4050/2012. sz. törvény végrehajtása az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében a tőke szabad mozgásának korlátozását eredményezhette-e, e korlátozást, amennyiben bizonyítanak annak fennállását, közérdeken alapuló nyomós okok igazolják. Ugyanis a tőke szabad mozgása nemzeti szabályozással korlátozható, feltéve, hogy e szabályozást az érintett tőke eredetétől független objektív megfontolások alapján közérdeken alapuló nyomós okok igazolják, és megfelel az arányosság elvének, amely megköveteli, hogy e szabályozás alkalmas legyen a jogszerűen elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és ne lépje túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket (lásd: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 121. és 122. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 145 A jelen ügyben ez a helyzet a vitatott intézkedések és az eurórendszernek a görög államadósság átütetmezésében való részvételből való kizárása esetében. Amint azt a Törvényszék a fenti 131. pontban kifejtette, a 4050/2012. sz. törvényhez vezető körülmények valóban kivételesek voltak, mivel átütetmezés hiányában hiteles kilátás volt a görög állam rövid távú fizetéseképtelenségére, vagy legalábbis részleges fizetéseképtelenségére. Ezenkívül, amint azt a Törvényszék a fenti 102. és 134. pontban kifejti, a szóban forgó intézkedések célja az volt, hogy biztosítsák az egész euróövezet bankrendszerének stabilitását (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 123. pont).
- 146 A felperesek továbbá nem bizonyították, hogy a vitatott intézkedések aránytalanok voltak. Ezek az intézkedések lehetővé tették az egész euróövezet bankrendszere stabilitásának a helyreállítását, és nem bizonyított, hogy túllépték volna az e stabilitás helyreállításához szükséges mértéket. Közelebbről, a magánhitelezőknek a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok cseréjében kizárólag önkéntes alapon történő részvétele, amelyet a felperesek javasolnak, nem tette volna lehetővé ezen értékpapírcsere sikerének biztosítását, hanem éppen ellenkezőleg, kontraproduktív ösztönzésként hatott volna az abban való részvételtől való tartózkodásra. Ilyen esetben ugyanis nem lett volna biztosított, hogy az említett hitelezők kellő számban elfogadták volna az ilyen önkéntes cserét, figyelemmel az ezzel járó nem vagyoni kockázatra (lásd a fenti 131. pontot). Márpedig az értékpapírcsere sikere feltétele volt a görög államadósság átütetmezésének, amely

pedig szükséges volt az euróövezet bankrendszerének a stabilizálásához (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, 124. pont).

- 147 Ennélfogva a felperesek tévesen hivatkoznak az EUMSZ 63. cikk értelmében vett tőke szabad mozgásának az uniós intézmények vagy az EKB általi megsértésére.
- 148 Ennélfogva a negyedik jogalapot el kell utasítani mint megalapozatlant.

Az ötödik, a Charta 20. cikkében előírt egyenlő bánásmódhoz való jog kellően súlyos megsértésére alapított jogellenességi jogalapról

[omissis]

A Törvényszék álláspontja

– Az ítélezési gyakorlat felidézése

- 154 Az egyenlő bánásmód elve mint az uniós jog általános elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, kivéve ha ez a bánásmód objektíve igazolt. Ezenfelül az egyenlő bánásmód elvének az eltérő bánásmód általi megsértése azt feltételezi, hogy az érintett helyzetek az ezeket jellemző tényező tekintetében hasonlóak (lásd: 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 191. és 192. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).

- 155 A jelen jogalap első és második részét az ítélezési gyakorlat ezen elveinek fényében kell megvizsgálni.

– Az első, a magánbefektetők és az intézményi vagy szakmai befektetők összehasonlíthatóságának hiánya ellenére alkalmazott egyenlő bánásmódra alapított részről

- 156 Az első részt illetően a felperesek tévesen állítják, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokba befektető magánbefektetők, különösen a megtakarítók, a PSI szempontjából nem voltak összehasonlítható helyzetben az intézményi vagy szakmai befektetőkkel vagy értékpapír-birtokosokkal, akik azonban a felperesek megfogalmazása szerint nem tartoznak az állami hitelezők kategóriájába.

- 157 Először is a felperesek nem vitatják, hogy bizonyos intézményi vagy szakmai befektetőkhez hasonlóan jelentős pénzügyi kapacitással rendelkező természetes vagy jogi személyek, mint a jelen ügyben a QJ társaság, amely 22 650 000 euró névértékű görög adósságinstrumentummal rendelkezik, jelentős mennyiségű állami adósságinstrumentumot is szerezhetnek (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 137. és 138. pont). Ez önmagában azt bizonyítja, hogy a pénzügyi kapacitás vagy a megvásárolt értékpapírok volumene nem minden esetben releváns megkülönböztető ismérv a magánbefektetőknek az intézményi vagy szakmai befektetőktől való megkülönböztetéséhez. Ugyanez vonatkozik a hozzáértésre és a pénzügyi ismeretekre, amelyek a felperesek által felvázolt két befektetőcsoport mindegyike esetében változhatnak, így mindannyiu-

knak szükségük lehet arra, hogy szaktanácsot kérjenek e területen. Ezenkívül nem bizonyított az az állítás, amely szerint a magánbefektetők többségének az állami adósságinstrumentumokba való befektetésre vonatkozó döntéseket – az intézményi vagy szakmai befektetőktől eltérően – elsősorban a megtakarítási célból való befektetésre irányuló szándék vezérli, mivel a felperesekhez hasonlóan a görög pénzügyi válság során számos magánszemély jelentős összegeket fektetett görög adósságinstrumentumokba, az e befektetéshez kapcsolódó magas kockázat ellenére (lásd különösen: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756; 2019. május 23-i Steinhoff és társai kontra EKB ítélet, T-107/17, EU:T:2019:353, amelyet megerősített a 2020. március 12-i EMB Consulting és társai kontra EKB végzés, C-571/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:208).

- 158 Másodsor, amint az a fenti 130. pontban már kifejtésre került, ezt az értékelést a jelen ügyben megerősíti a vitatott görög adósságinstrumentumok többsége kibocsátásának és vásárlásának időpontja, amely a felperesek saját állítása szerint 2009 januárja és 2010 márciusa közé, vagyis olyan időszakra esett, amelynek során a görög állam már rendkívüli hiánnyal rendelkezett, vagy ki volt téve a pénzügyi piac jelentős zavarainak, amit hitelminősítésének jelentős csökkenése fokozott. Meg kell tehát állapítani, hogy – legalábbis, ami a 2010-től kibocsátott értékpapírok vásárlását illeti – a felperesek magas kockázattal járó befektetéseket hajtottak végre, amelyek esetében nem zárható ki, hogy nem megtakarítási, hanem spekulatív cél vezérelte őket a magas hozam elérése reményében. Márpedig ennyiben a felpereseknek a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokba való befektetésére vonatkozó döntései hasonlóak voltak a más, azonos célokat követő intézményi vagy szakmai befektetőkéhez (lásd ebben az értelemben: 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 97. és 115. pont).
- 159 Harmadszor, a szóban forgó befektetési döntések alapjául szolgáló, fent említett elsődleges motiváció csakúgy releváns, mint elegendő megkülönböztetési, illetve összehasonlítási alap volt ahhoz, hogy az egyenlő bánásmód elvét alkalmazzák a PSI hatálya alá tartozó magánhitelezőkkel – ideértve a felpereseket is – szemben, és konkrétan ahhoz, hogy összehasonlítsák az említett befektetők egyéni helyzetét túl azon a tényen, hogy mind görög adósságinstrumentummal rendelkezett. Ezzel szemben nem ez a helyzet az ezen elsődleges motivációt kísérő esetleges járulékos vagy kiegészítő motivációk esetében, amelyek szintén befolyásolhatták az említett befektetők azon döntését, hogy görög adósságinstrumentumokat vásároljanak. Ugyanis sem elméletben, sem a gyakorlatban nem lehet egyértelműen különbséget tenni a kizárólag magáncélból megtakarítóként eljáró befektetők és az intézményi vagy szakmai tevékenység keretében vagy akár spekulációs célból eljáró befektetők között, és nem lehet kellő mértékben különbséget tenni azon természetes vagy jogi személyek között, akik e két befektetőcsoport valamelyikéhez tartozhatnak. Az ilyen különbségtétel nemcsak mesterséges, hanem azt is megköveteli, hogy részletesen ellenőrizzék azokat a valós, feltétlenül szubjektív motivációkat, amelyek a szóban forgó befektetési döntéseket vezérelték, ami azzal a kockázattal jár, hogy valamely befektető egyik vagy a másik kategóriába való besorolása véletlenszerűvé válik (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 137. pont).
- 160 Nagyon nehéz és időigényes lett volna ugyanis, hogy a PSI alkalmazása keretében egyértelmű különbséget tegyenek a magánbefektetők között, akik lehetnek egyrészt természetes vagy jogi személyek, másrészt pedig intézményi vagy szakmai befektetők, sőt azonosítsák a befektetők első csoportjában a kizárólag „megtakarítási” céllal befektetőket. Ezenkívül a görög államadósság e befektetők közötti pontos elosztásának meghatározása érdekében a 4050/2012. sz. törvény elfogadását megelőzően egy adott időponttól kezdve meg kellett volna tiltani vagy „befagyasztani”

az értékpapírokkal való kereskedést annak érdekében, hogy megalapozzák bizonyos befektetők PSI alól való, hátrányos megkülönböztetés nélküli, meghatározott objektív, de nehezen megállapítható feltételek alapján való mentesülését. Ugyanakkor egy ilyen lépés ezen időpontot megelőző pusztá bejelentése az értékpapíroknak a mentesítésre jogosult tulajdonosok kategóriái felé történő tömeges átruházásához vezethetett volna, ami veszélyeztette volna magát a görög államadósság átütemezésére irányuló, a PSI értelmében tervezett művelet sikerességét (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 137. és 138. pont).

- 161 Ennek az értékelésnek nem mond ellent a GLK 2012. február 24-i sajtóközleménye, amely azonosította a természetes személyek által az elsődleges és másodlagos piacokon megszerzett, összesen 1,3 milliárd, illetve 962 millió euró értékű hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokat, anélkül azonban, hogy kifejtette volna az e megállapítások alapjául szolgáló releváns jogi és ténybeli szempontokat. E következtetést még kevésbé kérdőjelezi meg a felpereseknek a valószínűleg az EJEB-nek az e másik ügy felperesei által előadott érvek összefoglalására irányuló megállapításán (EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 76. pont) alapuló, homályos és kétértelmű érve sem, amely szerint a természetes személyek csak a görög államadósság 1,09%-ával rendelkeztek.
- 162 Negyedszer, még ha feltételezzük is, hogy a hitelezői jogállásuk fontossága és jelentősebb pénzügyi teljesítőképességük miatt egyes, szokásosan jogi személynek minősülő intézményi vagy szakmai befektetők általában alkalmasabbak a magánbefektetőknél vagy a megtakarítóknál a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat kibocsátó állammal való tárgyalásokra, valamint arra, hogy befolyásolják az állam adósságának kezelésével kapcsolatos döntéseit, nem lehet egyértelmű és praktikusan alkalmazható határvonalat húzni egyrészt ezen intézményi vagy szakmai, és másrészt azon befektetők között, akik mérete és gazdasági teljesítőképessége nyilvánvalóan kisebb, illetve akik vállalkozási vagy szakmai tevékenységet végző természetes személyek. Ezenkívül jogi vagy természetes személy minőségüktől függetlenül nem bizonyított, hogy a „kis” magánbefektetőknek vagy megtakarítóknak nem volt lehetőségük arra, hogy szervezkedjenek és befolyásolják a 4050/2012. sz. törvény elfogadásához vezető döntéshozatali eljárást, vagy legalábbis az értékpapírcsere-ajánlati eljárás kimenetelét azáltal, hogy megpróbálták volna elérni a blokkoló kisebbséget a KFZ aktiválásának megakadályozása érdekében a fogyasztókat, kisbefektetőket, illetve megtakarítókat oltalmazó szervezeteket segítségül hívva.
- 163 Ennélfogva a felperesek által annak bizonyítása érdekében javasolt megkülönböztető feltételek, hogy a magánbefektetők, valamint az intézményi és szakmai befektetők a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok tulajdonosaiként nem voltak összehasonlítható helyzetben, nem megalapozottak, és nem is relevánsak a vitatott intézkedések céljára, vagyis arra tekintettel, hogy biztosítsák a görög államadósság átütemezését annak kezelhetővé tétele érdekében. Ebben az összefüggésben az esetleges megtakarítási motiváció vagy más másodlagos gazdasági indok, amely a PSI hatálya alá tartozó magánhitelezőt arra indította, hogy hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokba fektessen be, e célra tekintettel nem minősül releváns megkülönböztető feltételnek (lásd ebben az értelemben: 2020. december 16-i Tanács és társai kontra K. Chrysostomides & Co. és társai ítélet, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P és C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 200. pont; EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 134. és 137. pont). Épp ellenkezőleg, az említett célkitűzés fényében e személyek eleve vagy azonos, vagy összehasonlítható helyzetben voltak, mivel kizárólag magán vagyoni érdekeikből, vagy akár nyereségszerzési, illetve spekulatív célból

vásároltak hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokat, és elfogadták az ahhoz kapcsolódó veszteség kockázatát, miközben tudatában voltak annak a pénzügyi válsághelyzetnek, amelyben a Görög Köztársaság akkor volt.

- 164 Ezenkívül, még ha úgy is tekintjük, hogy a felperesek által hivatkozott különbségtétel releváns az egyenlő bánásmód elve szempontjából, nem lehetett különbséget tenni az állítólagos „kis megtakarítók” és a „nagy befektetők” között például egy 100 000 eurós befektetési küszöb meghatározásával, amely alatt a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok mentesülhettek volna a PSI alól. Ugyanis, a fenti 160. pontban kifejtettekhez hasonlóan, és amint azt az EJEB is megállapította (EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország ítélet, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 137. és 138. pont), az ilyen mentesség bevezetésének pusztá bejelentése azzal a hatással járt volna, hogy az ilyen értékpapírokat nagy mennyiségben az értékpapír-tulajdonosok mentesített kategóriáira ruházták át, ami összességében veszélyeztethette volna a PSI eredményességét. Ezenkívül a felperesek adósak maradtak annak bizonyításával, hogy a 4050/2012. sz. törvény elfogadását követően be lehetett volna vezetni ilyen jogi megkülönböztetést, mivel e törvény már egyértelműen meghatározta a PSI-re és a KFZ-k aktiválására vonatkozó kritériumokat valamennyi érintett görög adósságinstrumentum tekintetében, anélkül azonban, hogy lehetséges mentességeket írt volna elő.
- 165 A felperesek által a magánbefektetők, valamint az intézményi vagy szakmai befektetők között tett különbséget a 2004/39 irányelv rendelkezései sem támasztják alá. Habár az említett irányelv célja a „lakossági ügyfelek” mint az átruházható kötvényekhez vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonló „átruházható értékpapírokba” befektetők védelme volt, ez a védelem csak megelőző jellegű volt, és csak arra vonatkozott, hogy a „befektetési vállalkozások” – ideértve a kereskedelmi bankokat is – miként kínálják, értékesítik és kezelik ezen értékpapírokat (lásd különösen a (44) preambulumbekendést és az ügyletek átláthatóságának követelményeiről és a befektetési szolgáltatások ügyfelek részére történő nyújtásának magatartási szabályairól szóló 19. cikket). Hasonlóképpen, mivel ezen irányelv különös tájékoztatási kötelezettségeket írt elő a befektetési vállalkozások ügyfeleivel szemben többek között a nyújtott szolgáltatások és a felkínált pénzügyi eszközök minőségével kapcsolatban, ideértve a megfelelő információkat „az ilyen eszközökbe történő befektetésekkel vagy egyes befektetési stratégiákkal kapcsolatos kockázatokról” (az 19. cikk (3) bekezdésének második franciabekezdése), e kötelezettségek nem vonatkoztak sem az ilyen kockázatok megvalósulásának következményeire, és annál kevésbé arra a kérdésre, hogy államadósság átütetése során a „lakossági ügyfeleknek” egyenlő bánásmódban kell-e részesülniük a „szakmai ügyfelekkel”, így a hitelintézetekkel.
- 166 Ily módon, mivel a felperesek nem bizonyították a jogilag megkövetelt módon, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok más magántulajdonosaihoz, köztük az intézményi vagy szakmai befektetőkhez képest eltérő helyzetben voltak, el kell utasítani az egyenlő bánásmód elvének kellően súlyos megsértésére alapított első részt anélkül, hogy határozni kellene a szóban forgó egyenlő bánásmód esetleges objektív igazolásának fennállásáról.

– *Az állami hitelezőknek, különösen az eurórendszernek a görög államadósság átütetetésében való részvétele kizárása miatti egyenlőtlen bánásmódra alapított második részről*

- 167 A második részt illetően, amely különösen egyrészt a magánbefektetők – köztük a felperesek – és másrészt az állami hitelezők, többek között az eurórendszer központi bankjainak helyzetét érintő egyenlőtlen bánásmódon alapul, emlékeztetni kell a Törvényszék azon állandó ítélezési gyakorlatára, amely hasonló kifogásokat utasított el (2015. október 7-i Accorinti és társai kontra

EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 88–92. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 108–117. pont), és amelyet a felperesek sikertelenül kísérelnek megkérdőjelezni.

- 168 Először is a felperesek téves feltevésből indulnak ki, amikor azzal érvelnek, hogy egyrészt a görög adósságinstrumentumokat megszerző valamennyi magánszemély, a Görög Köztársaság magánbefektetőjeként vagy -hitelezőjeként, és másrészt az EKB és az eurórendszer nemzeti központi bankjai a kifogásolt magatartások alapjául szolgáló releváns szabályok elveire és céljaira tekintettel hasonló, sőt, azonos helyzetben vannak az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása tekintetében. Ez az érvelés különösen figyelmen kívül hagyja különösen azt, hogy az EKB és az említett nemzeti központi bankok a görög adósságinstrumentumoknak a különösen a 2010/281 határozat alapján történő megvásárlásával az EUMSZ 127. cikk (1) és (2) bekezdése és különösen a KBER alapokmányok 18. cikke 1. pontjának első franciabekezdése alapján az alapvető feladataik teljesítése céljából jártak el annak érdekében, hogy fenntartsák az árstabilitást és a monetáris politika megfelelő kezelését, és az eljárásuk az említett határozat rendelkezései által meghatározott korlátokon belül maradt (lásd az említett határozat (5) preambulumbekzdését) (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 88. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 111. pont).
- 169 Így az állami – köztük a görög – adósságinstrumentumok vásárlására irányuló, és a 2010/281 határozattal bevezetett program kifejezetten az EUMSZ 127. cikk (2) bekezdésének első franciabekezdésén és különösen a KBER alapokmányok 18. cikkének 1. pontján alapult, és a görög államot sújtó pénzügyi válság közepette „a pénzügyi piacokon [...] fennálló azon kivételes körülmények” kontextusába illeszkedett, „amelyeket a piac egyes szegmenseiben tapasztalható – a monetáris politika transzmissziós mechanizmusát, ezáltal a középtávú árstabilitást szolgáló monetáris politika hatékony vitelét akadályozó – komoly feszültségek jellemeznek”. E határozat szerint e program tehát „az eurórendszer egységes monetáris politikájának részét képez[te]”, és célja „az értékpapírpiac működési zavarának a kezelése, valamint a megfelelő monetáris politikai transzmissziós mechanizmus helyreállítása” (az említett határozat (2)–(4) preambulumbekzdése). A felperesek önmagukban ezeket az indokokat nem vitatják, a szóban forgó helyzetek összehasonlíthatóságát ugyanis kizárólag arra a körülményre alapítják, hogy mind a magánbefektetők, mind pedig az eurórendszer központi bankjai, akik, illetve amelyek görög adósságinstrumentumokat szereztek, a görög állam egyenlő jogokkal rendelkező hitelezői (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 89. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 112. pont).
- 170 Az értékpapírok vásárlására vonatkozó program, következésképpen pedig az, hogy az eurórendszer központi bankjai állami adósságinstrumentumokat vásárolnak, ideértve a görögöket is, a KBER-nek az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 127. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében vett alapvető feladatai keretébe illeszkedik. Konkrétabban ezek az intézkedések a KBER alapokmányok 18. cikke (1) bekezdésének első franciabekezdésében rögzített felhatalmazáson alapultak, amelynek értelmében „[a] KBER céljai elérése és feladatainak ellátása érdekében az EKB és a nemzeti központi bankok” többek között „műveleteket végezhetnek a pénzügyi piacokon követelések és forgalomképes eszközök végleges (azonnali vagy határidős) [...] eladásával és vásárlásával [...] mind euróban, mind egyéb pénznemekben”. Ezenfelül ezen utóbbi bekezdésből az következik, hogy az állami adósságinstrumentumoknak az említett központi bankok által a másodlagos piacon történő megvásárlása kizárólag a KBER céljainak elérésére és a feladatainak a teljesítésére irányul, ami

minden ezen célon kívül álló motivációt kizár, többek között annak a szándékát, hogy a befektetésekkel nagy nyereségeket érjenek el, és ez még inkább igaz arra, hogy ezt spekulatív ügyletekkel érik el (2017. január 24-i *Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB* ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 113. pont; lásd továbbá ebben az értelemben: 2015. október 7-i *Accorinti és társai kontra EKB* ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 90. pont).

- 171 Meg kell tehát állapítani, hogy a felperesek a saját nevükben eljáró, olyan magánbefektetőkként vagy megtakarítóként, akiket a befektetéseik után a lehető legnagyobb mértékű nyereségre irányuló, kizárólag magánjellegű érdekek vezérelnek, eltérő helyzetben voltak az eurórendszer központi bankjaihoz képest. Bár az alkalmazandó magánjogi szabályok szerint az említett központi bankok az állami adósságinstrumentumok megvásárlása során a magánbefektetőkhez hasonlóan a kiállító és adós állam hitelezőjének jogállását szerezték meg, ez az egyetlen közös pont nem igazolhatja, hogy e bankokat az említett befektetők helyzetéhez hasonló, sőt azzal azonos helyzetben lévőeknek tekintsék. Az ilyen, csupán a magánjog szempontjából alkalmazott megközelítés ugyanis nem venné figyelembe sem az említett instrumentumoknak a központi bankok általi megvásárlására irányuló műveletek jogi keretét, sem pedig azokat a közérdekű célokat, amelyeket e bankoknak e kontextusban követniük kell az alkalmazandó elsődleges jogi szabályok értelmében, mely szabályok elveit és céljait figyelembe kell venni a szóban forgó helyzetek összehasonlíthatóságának az egyenlő bánásmód elvére tekintettel való értékelésekor (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i *Accorinti és társai kontra EKB* ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 91. pont; 2017. január 24-i *Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB* ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 114. pont).
- 172 Azt a következtetést kell tehát levonni, hogy a felperesek, mint olyan magánbefektetők, akik kizárólag magánjogi vagyoni érdekektől vezérelve vásárolták meg a görög adósságinstrumentumokat, bármely pontos indok is motiválta a befektetési döntéseiket, eltérő helyzetben voltak az eurórendszer központi bankjaihoz képest, mely utóbbiaknak a befektetési döntéseit kizárólag az EUMSZ 127. cikknek az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdésével és a KBER alapokmányok 18. cikkének 1. pontjának első franciabekezdésével összefüggésben értelmezett (1) és (2) bekezdésében meghatározott közérdekű célok vezérelték. Így a szóban forgó helyzetek összehasonlíthatóságának a hiányában a 2012. február 15-i cseremegállapodás elfogadása és végrehajtása nem minősülhet az egyenlő bánásmód elve megsértésének (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i *Accorinti és társai kontra EKB* ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 92. pont).
- 173 Másodszor, a jelen ügyben a felperesek nem adnak elő semmilyen további vagy új érvet, amely arra indíthatná a Törvényszéket, hogy módosítsa ezt az ítélkezési gyakorlatot. Közelebbről, ellentétben azzal, amit a felperesek állítanak, a fenti megfontolásokból egyértelműen kitűnik, hogy mind az értékpapír-vásárlási program, mind pedig a 2012. február 15-i értékpapír-cseremegállapodás végrehajtása az EUMSZ 127. cikk (1) és (2) bekezdése, az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdése, valamint a KBER alapokmányok 18. cikke (1) bekezdésének első és második franciabekezdése értelmében vett monetáris politikai intézkedésnek minősült.
- 174 Ezt az értékelést a Bíróság ítélkezési gyakorlata is megerősíti, amely szerint annak meghatározása érdekében, hogy valamely intézkedés a monetáris politika területére tartozik-e, elsősorban ezen intézkedés céljaira kell hagyatkozni, de azokra az eszközökre is, amelyeket az intézkedés e célok elérése érdekében vesz igénybe. Ekképpen, amennyiben egy meghatározott értékpapír-vásárlási program rendeltetése egyrészt a monetáris politika egységes jellegének megőrzésére irányuló cél elérése, az hozzájárul e politika célkitűzéseinek megvalósításához, mivel az EUMSZ 119. cikk (2) bekezdése értelmében ennek „egységesnek” kell lennie. Ezenfelül, amennyiben az ilyen

program másrészt arra irányul, hogy megőrizze a monetáris politika megfelelő transzmisszióját, e cél egyaránt alkalmas arra, hogy az említett politika egységes jellegét megőrizze, és hozzájáruljon ennek elsődleges céljához, vagyis az árstabilitás fenntartásához. Az ugyanis, hogy az eurórendszer monetáris politikai döntései révén képes befolyásolni az árak alakulását, nagymértékben függ az általa a monetáris piacon gerjesztett impulzusok transzmissziójától a különböző gazdasági ágazatokban, ily módon a monetáris politika transzmissziós mechanizmusának leromlott működése alkalmas arra, hogy hatástalanná tegye az eurórendszer döntéseit az euróövezet egy részében, és így megkérdőjelezze a monetáris politika egységességét. Egyébiránt, mivel a transzmissziós mechanizmusban keletkezett zavar megváltoztatja az eurórendszer által elfogadott intézkedések hatékonyságát, ez szükségképpen befolyásolja az eurórendszernek az árstabilitás biztosítására kiterjedő képességét. Következésképpen az e transzmissziós mechanizmus megőrzésére irányuló intézkedések az EUMSZ 127. cikk (1) bekezdésében meghatározott fő célkitűzéshez számítandók. Az, hogy egy ilyen értékpapír-vásárlási program adott esetben hozzájárulhat az euróövezet stabilitásához is, amely a gazdaságpolitika hatálya alá tartozik, nem alkalmas arra, hogy ezt az elemzést kétségbe vonja, mivel a monetáris politika valamely intézkedése nem minősíthető át gazdaságpolitikai intézkedéssé pusztán amiatt, hogy közvetett hatásokat gyakorolhat az euróövezet stabilitására (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 46–52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 61. és 63. pont).

- 175 Az eurórendszer célkitűzéseinek elérése és az e feladatok, valamint az ilyen vásárlási program által érintett feladatok végrehajtása érdekében igénybe venni kívánt eszközöket illetően a Bíróság lényegében pontosította, hogy az említett program végrehajtása a KBER alapokmányok 18. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, államkötvények másodlagos piacán végrehajtott értékpapír-adásvételi műveleteket foglal magában (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 53. és 54. pont; 2018. december 11-i Weiss és társai ítélet, C-493/17, EU:C:2018:1000, 69. pont). A Bíróság ebből többek között azt a következtetést vonta le, hogy az ilyen értékpapír-vásárlási program céljaira és az azok elérése érdekében előírt eszközökre tekintettel az említett program a monetáris politika területére tartozik, és elutasította az arra alapított érvet, hogy az ilyen értékpapír-vásárlási program végrehajtása az EFSF vagy az ESM makrogazdasági kiigazítási programja teljes betartásának van alárendelve, és hogy adott esetben járulékosan megerősítheti e programok – amelyek megvalósítása gazdaságpolitikai célt szolgál – betartásának ösztönzését. A Bíróság szerint az ilyen közvetett hatások semmi esetre sem jelentik azt, hogy az ilyen program valamely gazdaságpolitikai intézkedéshez hasonlítható, mivel az EUMSZ 119. cikk (2) bekezdéséből, az EUMSZ 127. cikk (1) bekezdéséből és az EUMSZ 282. cikk (2) bekezdéséből kitűnik, hogy az árstabilitási cél veszélyeztetése nélkül az eurórendszer támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 55–59. pont).
- 176 A Bíróság ebből arra következtetett, hogy az a körülmény, miszerint az államkötvények másodlagos piacokon való, valamely makrogazdasági kiigazítási program betartásától függő felvásárlása úgy tekinthető, hogy a gazdaságpolitika hatálya alá tartozik, amennyiben azt az ESM foganatosítja, nem jelenti azt, hogy ugyanez igaz akkor, ha ezt az intézkedést az eurórendszer alkalmazza egy értékpapír-vásárlási program keretében. Ugyanis az ESM és az eurórendszer célkitűzései közötti eltérések e tekintetben döntő jelentőségűek. Bár az ilyen program csakis annyiban hajtható végre, amennyiben az az árstabilitás fenntartásához szükséges, az ESM beavatkozása viszont az euróövezet stabilitásának fenntartására irányul, és ez utóbbi cél nem

tartozik a monetáris politika hatálya alá (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 63. és 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 177 A fenti megfontolásokból kitűnik, hogy noha a görög államadósság átütemezése elsődlegesen a gazdaságpolitika területére, és ennél fogva a tagállamok hatáskörébe tartozik, aminek a jelen ügyben megfelel a 4050/2012. sz. törvény görög jogalkotó általi elfogadása, az eurórendszer által az EUMSZ 127. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdése és a KBER alapokmányok 18. cikke (1) bekezdésének első és második franciabekezdése alapján elfogadott valamennyi ezt kísérő intézkedés a monetáris politika részét képezi. Ez annál is inkább igaz, mivel az ilyen átütemezés jelentős következményekkel járhat a monetáris politika fő célkitűzésének követésére, vagyis az árstabilitás fenntartására, valamint a fizetési rendszerek zavartalan működésére. Ezzel szemben önmagában az a tény, hogy ezen kísérő intézkedéseknek szigorú értelemben vett gazdaságpolitikai intézkedéseket kellett támogatniuk, azaz a Görög Köztársaság pénzügyi helyzetének helyreállítását, nem jelenti azt, hogy azok ez utóbbiakkal egy tekintet alá esnek. Ez nem csupán arra vonatkozik, hogy az eurórendszer központi bankjai a KBER alapokmányok 18. cikke (1) bekezdésének első franciabekezdése értelmében vett értékpapír-vásárlási program keretében görög adósságinstrumentumokat vásárolnak fel a másodlagos kötvénypiacon (lásd a fenti 7. pontban hivatkozott 2010/281 határozatot), de minden más, az ilyen értékpapírok kezeléséhez kapcsolódó intézkedésre is, beleértve az adásvételt és a barterkereskedelmet is, többek között a 2012. február 15-i cseremegállapodás keretében.
- 178 Ugyanis e cseremegállapodás elfogadása és végrehajtása, amely megállapodás célja az volt, hogy lehetővé tegye az eurórendszer központi bankjai számára, hogy elkerüljék a PSI-t és a KFZ alkalmazását, az eurórendszer alapvető hatásköreinek és feladatai gyakorlásának keretébe illeszkedik, mivel azok a szóban forgó központi bankok mozgásterének megőrzésére és az eurórendszer megfelelő működése folytonosságának biztosítására irányultak. Ez utóbbi cél többek között azt feltételezte, hogy e központi bankok továbbra is, az eurórendszer hitelműveleteihez a KBER alapokmányai 18. cikke (1) bekezdésének második franciabekezdése értelmében vett megfelelő biztosítékként fogadassák el a görög adósságinstrumentumokat (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 108. pont), ami nem lett volna lehetséges az említett értékpapírok gyenge minősítése esetén, még kevésbé leértékelés, azaz részleges fizetéseképtelenség esetén (lásd: az eurórendszer monetáris politikai eszközeiről és eljárásairól szóló, 2011. szeptember 20-i 2011/817/EU EKB iránymutatás [EKB/2011/14] [HL 2011. L 331., 1. o.], valamint „Az eurórendszer monetáris politikai eszközeinek és eljárásainak általános dokumentációja” című I. melléklete 6.3.1. és 6.3.2. pontja, amely meghatározza mind a kiváló hitelminőség vagy az alsó hitelminőségi küszöb minimumkövetelményére, mind pedig a forgalomképes eszközök magas hitelminőségének követelményére vonatkozó kritériumokat). E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a görög kormány által [a Görög Köztársaság pénzügyi válságára válaszul] kibocsátott vagy garantált forgalomképes adósságinstrumentumok elfogadhatóságához kapcsolódó átmeneti intézkedésekről szóló, 2010. május 6-i 2010/268/EU határozatában (EKB/2010/3) (HL 2010. L 117., 102. o.) az EKB ideiglenesen és kivételes jelleggel felfüggesztette „[a]z eurórendszer hitelminőségi küszöbének a forgalomképes eszközök hitelminősítésére vonatkozó, az általános dokumentáció 6.3.2. [pontjában] meghatározottak szerinti minimumkövetelményeit” (az említett határozat 1. cikkének (1) bekezdése) annak érdekében, hogy lehetővé tegye az eurórendszer számára, hogy továbbra is úgy tekintse a görög adósságinstrumentumokat mint „az eurórendszer monetáris politikai műveleteihez elfogadható fedezet[et] [...], tekintet nélkül azok külső hitelminősítésére” (e határozat 2. cikke) (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 6. és 7. pont).

- 179 Következésképpen mint megalapozatlanokat el kell utasítani a felperesek arra vonatkozó érveit, hogy az eurórendszernek a görög államadósság átütemezéséből való kizárása gazdaságpolitikai intézkedésnek minősül. Ugyanez vonatkozik az EKB által a Bundesverfassungsgericht (szövetségi alkotmánybíróság) előtt tett észrevételekre, valamint az EUMSZ 123. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított érvekre is, amelyek a jogellenességre vonatkozó második jogalap vizsgálata keretében már elutasításra kerültek (lásd a fenti 109. és 110. pontot).
- 180 Harmadszor, amennyiben a felperesek az EBB-vel és a Bizottsággal, sőt az Unióval szembeni egyenlőtlen bánásmódra hivatkoznak, meg kell állapítani, hogy kétségtelen, hogy az ezen intézményi hitelezők tulajdonában álló görög adósságinstrumentumokat szintén kizárták a PSI-ből és a KFZ-k alkalmazásából (lásd a fenti 29. pontot), anélkül hogy a 2015. február 15-i cseremegállapodás tárgyát képezték volna.
- 181 Ugyanakkor az EBB mint állami adósságinstrumentumok tulajdonosának minőségét illetően az e szervezetre – az EBB alapokmányáról szóló (5.) jegyzőkönyv 18. cikkének (1) bekezdésével, 21. cikkének (1)–(3) bekezdésével és 26. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 309. cikk alapján – ruházott közérdekű feladatból kitűnik, hogy az EBB szintén a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírok magántulajdonosaitól eltérő helyzetben volt.
- 182 Az EUMSZ 309. cikk ugyanis úgy rendelkezik, hogy az EBB „feladata, hogy a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával az Unió érdekében hozzájáruljon a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez”, valamint hogy „[e]zért [...] nyereségszerzési cél nélkül működik, olyan kölcsönöket és garanciákat nyújt, amelyek elősegítik a következő projektek finanszírozását a gazdaság valamennyi ágazatában”. Ehhez hasonlóan az (5.) jegyzőkönyv 21. cikkének (1)–(3) bekezdése feljogosítja az EBB-t többek között arra, hogy pénzügyi befektetéseket hajtson végre, értékpapírokat vásároljon meg vagy adjon el, és feladataival összefüggésben bármilyen más pénzügyi műveletet végezzen (az (1) bekezdés), arra kötelezve az EBB-t, hogy „az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaival vagy nemzeti központi bankjával egyetértésben jár[jon] el”. Végül az említett jegyzőkönyv 26. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy „[a] B[EI] vagyona mentes a bármilyen formában történő hatósági igénybevételtől vagy kisajátítástól”. Így az EBB-nek a görög államadósság átütemezésében való kötelező részvétele, amely egyenértékű a tulajdonhoz való jogba való beavatkozással (lásd a fenti 121–126. pontot), és következésképpen a „kisajátítás” egy formája, sértheti az (5.) jegyzőkönyv 26. cikkének (2) bekezdésében előírt tilalmat, amely az EBB EUMSZ 309. cikk alapján fennálló közérdekű feladatainak védelmére irányul.
- 183 Ennélfogva, tekintettel arra, hogy az EBB a magánbefektetőkétől eltérő ténybeli és jogi helyzetben volt, a görög államadósság átütemezéséből való kizárása nem alapozhatja meg a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogának kellően súlyos megsértését.
- 184 Az Unió hitelezői helyzetét illetően meg kell állapítani, hogy azt az EUMSZ 321. cikk második bekezdése értelmében vett „pénzügyi műveletek” végrehajtása keretében, valamint az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 298., 1. o.) által hatályon kívül helyezett, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL 2002. L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; helyesbítés: HL 2007. L 99., 18. o.) – amely rendeletek többek között előírják, hogy a Közösségek vagy az Unió költségvetésében nyilván kell tartani a Közösségek vagy az Unió általi hitelnyújtási és hitelfelvételi műveletekre vonatkozó garanciákat (az 1605/2002 költségvetési rendelet 4. cikkének

(3) bekezdése; a 966/2012 költségvetési rendelet 7. cikkének (2) bekezdése) – együttesen értelmezett EUMSZ 322. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti költségvetési szabályok végrehajtása keretében különösen a Bizottság képviseli mint az EUMSZ 317. cikk értelmében vett költségvetési hatóság. Ezenkívül, amint arra a Bizottság a tárgyaláson hivatkozott, az Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló (7.) jegyzőkönyv 1. cikkének harmadik mondata értelmében „[a]z Unió vagyona és követelése a Bíróság engedélye nélkül nem képezhetik kényszerítő közigazgatási vagy bírósági intézkedés tárgyát”.

- 185 Meg kell tehát állapítani, hogy az Unió tulajdonában álló görög adósságinstrumentumokat nemcsak, hogy nyilván tartották a költségvetésében, és azokat részben költségvetési hatóságként a Bizottság, részben pedig az EBB kezelte uniós közérdekből, hanem különleges védelemben részesült a tagállamok kisajátítási cselekményeivel szemben is. Egyrészt e célból rendelkezett a Bizottság egy 46 millió euró névértékű első értékpapírportfólióval a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) javára, valamint egy második, az Európai Közösségek intézményei közös egészségbiztosítási rendszere (RCAM) által kezelt 5 millió euró névértékű második értékpapírportfólióval. Másrészt az EBB három görög adósságinstrumentumból álló, összesen 55,7 millió euró névértékű portfóliót kezelt, amelyből 40,7 millió euró a 2009. május 25-i 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL 2009. L 145., 10. o.) létrehozott, külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap tulajdonát, 10 millió euró a kockázatmegosztó pénzügyi mechanizmus tulajdonát és 5 millió euró pedig a transzeurópai közlekedési hálózathoz tartozó projektek hitelgarancia-eszköze (RTE-T) tulajdonát képezte.
- 186 Ebből következik, hogy a felperesek nem hivatkozhatnak megalapozottan arra, hogy a hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapírokba kizárólag magánvagyonuk érdekében befektető magántulajdonosok összehasonlítható helyzetben voltak az Unióéval, amely kizárólag a célból tulajdonosa hitelviszonyt megtestesítő görög értékpapíroknak, hogy költségvetését kezelje és megőrizze, valamint közérdekből végrehajtsa politikáit és feladatait.
- 187 Ennélfogva a magánbefektetők Unióval szembeni egyenlőtlen bánásmódjára vonatkozó kifogást szintén el kell utasítani.
- 188 Negyedszer, ami a görög állam által kibocsátott új hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra irányadó leírás és egységes vagy azonos szempontok állítólagosan hátrányosan megkülönböztető jellegét illeti, anélkül hogy figyelembe vennék a PSI értelmében kicserélt értékpapírok eltérő jellemzőit, különösen a fennmaradó esedékeség, a kuponok és az aktuális piaci érték tekintetében, elegendő emlékeztetni arra, hogy a 2016. július 21-i Mamatas és társai kontra Görögország ítéletben (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, 133., 135. és 138. pont) az EJEB elutasított egy ehhez hasonló kifogást, és e tekintetben megerősítette a Symvoulío tis Epikrateias (államtanács, Görögország) 2014. március 21-i 1116/2014. sz. ítéletének jogszerűségét. Amint ugyanis a fenti 133. pontban kifejtésre került, nem lett volna kivitelezhető a leértékelést az egyes értékpapírok egy meghatározott időpontban fennálló piaci értéke, valamint lejáratá alapján kiszámítani, amely értéket már eleve erőteljesen befolyásolt a görög állam csökkenő fizetőképessége. Végeredményben az államadósságnak a KFZ-k mechanizmusa alapján történő átütetése keretében nem tűnik minden logikát nélkülözőnek az új értékpapírok kibocsátási feltételeinek harmonizálása, ideértve a kuponokat és a lejáratokat is, amelyek finanszírozását egy külső kormányközi szervezet, a jelen esetben az EFSF és az ESM segítségével kell biztosítani. Ennélfogva a felperesek nem bizonyították, hogy az „értékpapíronkénti” átütetkezés technikailag megvalósítható lett volna, és elegendő lett volna a kitűzött közérdekű célok eléréséhez. Ellenkezőleg, mivel e célok csak az érintett görög adósságinstrumentumok névértékére alapozva

voltak hatékonyan elérhetőek, e kritérium egyaránt releváns és megfelelő volt a szóban forgó helyzeteknek az elérni kívánt célokra tekintettel történő összehasonlításához az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása szempontjából.

- 189 E körülmények között el kell utasítani e kifogást, anélkül hogy meg kellene vizsgálni a felperesek azon érvét, amely szerint az „értékpapíronkénti” összehasonlítás számukra előnyt biztosított volna, vagy igazolta volna az értékpapírok más magántulajdonosaitól való megkülönböztetésüket, tekintettel azon görög adósságinstrumentumok jellegére, amelyekkel rendelkeztek.
- 190 A fentiekből következik, hogy az egyenlő bánásmód elvének kellően súlyos megsértésére alapított jogellenességi jogalapot teljes egészében el kell utasítani.
- 191 Következésképpen a fenti megfontolások összességére tekintettel a felpereseket védő valamely jogszabály olyan kellően súlyos megsértése hiányában, amely megalapozhatja az Unió vagy az EKB szerződésen kívüli felelősségét, a keresetet el kell utasítani, anélkül hogy szükséges lenne az okozati összefüggésről vagy az állítólagos kárról határozni.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a keresetet elutasítja.**
- 2) **QI és a mellékletben megnevezett többi felperes viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank (EKB) részéről felmerült költségeket.**
- 3) **Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa maga viseli saját költségeit.**

Frimodt Nielsen

Kreuschitz

Póltorak

Kihirdetve Luxembourgban, a 2022. február 9-i nyilvános ülésen.

Aláírások